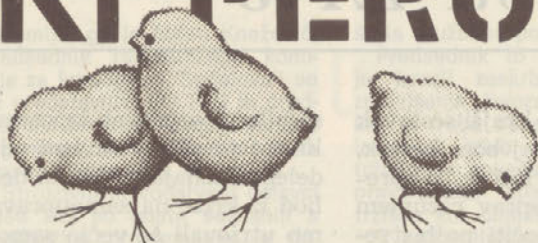

PTUJSKI PERUTNINAR

GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA IN KOOPERANTOV PERUTNINE PTUJ

/LETO X./ŠTEVILKA 5/JULIJ 1988

Začetek projektiranja perutninske klavnice in predelave

Dozorelo je prepričanje, da se moramo pripraviti na gradnjo nove perutninske klavnice. Naša sedanja je sicer stara komaj dvajset let, proizvodnjo perutninskega mesa pa smo v tem času povečali za 16-krat — od 2.400 ton leta 1967 na 35.000 ton lani. Perutninsko klavnico moramo zidati iz teh razlogov:

a) Sedanja ne odgovarja sanitarno veterinarskim predpisom EGS in je brez daljše enoletne prekinitve ni možno obnoviti. Takšne prekinitve pa ne moremo prenesti.

b) Kapacitete so premajhne.

c) Razvojno tehnoloških Perutninsko klavnico smo povečali, zlasti opremo od 2.000/h na 6—7.000/h leta 1972—1978, od takrat dalje pa smo v razvoj premalo vlagali.

Soočenje s kruto resnico

O potrebi obnovitve, povečanja, rekonstrukcije in modernizacije smo že dalj časa razmišljali, zlasti v prejšnjem srednjeročnem razdobju. Res je, da bi morali bolj upoštevati tudi vzdrževanje, red in manjša, zlasti investicijsko vzdrževalna vlaganja. Priznati moramo, da nas je tudi veterinarska inšpekcija na to opozarjala ustno in z odločbami ter da smo prepočasi reagirali.

Najresneje pa so nas soočili s problematiko obisk nemške državne veterinarske inšpekcije 6. decembra lani in potrebe po konvertibilnem izvozu oz. zahteve kupcev.

Že ob koncu decembra je bila v DO sprejeta pobuda, da se pristopi k edini prioritetni

Pogodbo za projekt so 3. julija podpisali predstavniki Investicijskega zavoda Ljubljana in Perutnine Ptuj v poslovnem centru PP. Podpisniki: (od leve) Vlado Koželj, glavni arhitekt, Nataša Jakopin, projektant; Franc Vraber in Martin Berden, člana KPO PP; Anton Pihernik, direktor IZA ter Slavko Brglez, vodja IRS PP.

naložbi, t. j. k rešitvi problematike v Mesni industriji, katera pa je širša, kot samo proizvodna, tudi ekološka in razvojna. Na dvojnem sestanku z zvezno, republiško in občinsko veterinarsko inšpekcijo 11. januarja in 4. aprila je bilo dogovorjeno, da moramo zidati popolnoma novo, kompletno klavnico in da je najprimernejša lokacija vzporedno s sedanjo.

Pripravljen je že idejni program

Po ogledu nekaterih najnovejših klavnice v Jugoslaviji in

nekaj klavnice v inozemstvu (moderne pa ni videti veliko) ter po razgovorih naših strokovnjakov s firmo STORK in drugimi firmami smo v kratkem času pripravili proizvodni program in pomembnejše idejne tehnološke rešitve za sestavo projektne naloge.

K ponudbi za projektiranje smo pridobili več projektne organizacij ter končno izbrali Investicijski zavod Ljubljana. Pogodba za izdelavo projektne tehnične dokumentacije je bila podpisana 3. julija. Končni rok izdelave pa je konec

oktobra, kolikor bodo pravočasno dosežena soglasja, katerih pa je veliko in so nekatera tudi komplicirana.

Fazna gradnja

Kompleksna modernizacija Mesne industrije je gotovo največji program Perutnine, vendar ne najtežji. Morda so časi na videz težki (za investicije), vendar ocenjujemo, da imamo dokaj veliko, akumulativno in moderno proizvodnjo in ostale pomembne resurse, tako, da bomo inve-

(Nadaljevanje na 3. strani)

O 13. kongresu ZKJ

Urednik našega časopisa me je zadolžil za krajši sestavek o 13. kongresu ZKJ. Posebej mi je naročil, naj bom kratek, razumljiv in da naj tudi povem, kaj se je oz. kaj se bo spremenilo s tem kongresom. Zahtevno delo, čeprav razumem urednika in posebej še bralca. Moral bi izločiti najbistvenejše, kar je bilo sprejeto na kongresu, in še to prevesti v bolj vsakdanji pogovorni jezik. Na koncu naročila je še pripomnil, češ da sem sedel na tem kongresu in sem dolžan, da poročam, ker so me za to v občini izvolili in zadolžili. Pa še res je!

Letos je bilo leto kongresov. Na njih je vsaka DPO razen socialistične zveze delovnega ljudstva dajala obračun svojega dela za pretekla štiri leta. Analizirali so ekonomska in družbena vprašanja ter še posebej težave, s katerimi se spopada naša družba. Na koncu teh analiz in ocen so sprejeli stališča, usmeritve in naloge za svoje članstvo. Vsi od teh kongresov veliko pričakujemo; najmanj to, da bomo popolnoma ali vsaj delno odpravili prepad med tistim, o čemer govorimo, in tistim, kar bi morali dejansko storiti, opraviti in uresničiti. Zahtevali smo prelomnico med sedanjim položajem delavcev oz. delavskega razreda kot celote pri upravljanju z družbenimi sredstvi pri upravljanju s pogoji v proizvodnji ter pri ustvarjanju, pridobivanju in delitvi dohodka na eni strani v primerjavi s pogoji, ki so sprejeti v naših temeljnih dokumentih: ustavi, programu ZKJ in vrsti sprejetih sklepov političnih, državnih in delegatskih samoupravnih organov. Vsi kongresi so nedvomno v svojih dokumentih potrdili ustavno vlogo delavskega razreda. Tudi 13. kongres ZKJ je to potrdil, še več, odločno se je tudi zavzel za uresničitev takšne vloge.

Zlata plaketa Alojzu Gojčiču

Na slavnosti ob prazniku občine Ptuj je predsednik KPO Alojz Gojčič prejel **Zlato plaketo občine Ptuj.**

To visoko priznanje je prejel za izredno aktivno in požrtvovalno družbenopolitično delo ter za uspehe dosežene v gospodarstvu ptujске občine in izven nje.

Iskreno mu čestitamo!

Uredništvo

Kaj je tisto prelomno za naš gospodarski in družbeni razvoj, kar je bilo sprejeto v kongresnih dokumentih in bilo tudi prisotno v razpravi? Vseskozi sta bili močno izpostavljena zahtevi po izhodu iz gospodarske krize in po uspešnejšem in perspektivnem nadaljnjem materialnem in družbenem razvoju. Poudarek je bil ponovno na izvajanju dolgoročnega programa gospodarske stabilizacije, na krepitvi vloge in položaja človeka ter delavca kot upravljalca družbene lastnine z vsemi pravicami, dolžnostmi in obveznostmi. Mnogo je bilo tudi razprav o enotnem jugoslovanskem trgu in delovanju tržnih zakonitosti. O tem kako bi vse to dosegli

so bile v razpravah izpostavljene različne ideje, pa tudi konkretni predlogi, odvisni od okolja in pogojev, iz katerih so delegati izhajali. Večina delegatov se je opredeljevala za izhod iz krize na samoupravnih temeljih, kar pomeni, da bomo utrjevali še večjo samostojnost združenega dela in krepili njegove materialne pogoje brez večjega poseganja države.

Veliko je bilo razprav o nadaljnjem razvoju političnega sistema, zlasti v ustrezni komisiji, kamor sem bil določen ob razporeditvi slovenskih delegatov tudi jaz. Pričakovati je bilo nadaljevanje polemike, ki se je odvijala v jugoslovanskem prostoru ob pripravi kritične analize delovanja političnega sistema socialističnega samoupravljanja in v sami razpravi. Vendar polemike ni bilo, čeprav so se pojavila nekatera vprašanja, ki pa so bila že ob analizi usklajena. Posebej bi omenil polemiko, ki se je pojavljala skoraj na vseh letošnjih zveznih kongresih (sindikata, zveze borcev in mladine) o uvedbi zbora združenega dela v zvezno skupščino. Razprava najbrž ni zaključena, potekala pa bo po vsej verjetnosti vsebinsko bolj o tem, kako zagotoviti večji neposredni vpliv delavcev oz. delavskega razreda na odločitve na zvezni ravni, ne pa predvsem o takšni ali drugačni obliki zbora. V zvezi z nadaljnjim razvojem političnega sistema je bilo posebej poudarjeno razvijanje delegatskega sistema in to od temeljnih organizacij združenega dela in KS do federacije. Vloga ZK je opredeljena znotraj tega sistema, kar pomeni, da je dolžnost delovati v DPO, delegacijah, samoupravnih organih, društvih in tako dalje. Gre tudi za nadaljnjo demokratizacijo sistema.

Sam sem na kongresu razpravljal o organiziranju združenega dela, zlasti o njegovem povezovanju v širšem jugoslovanskem prostoru, in sicer na primerih naše delovne organizacije. Poleg tega sem se v razpravi zavzel za razvijanje skupščin družbeno političnih skupnosti kot organov samoupravljanja. V dokumentih je bilo govora tudi o pojmovanju sodobnega delavskega razreda, zato sem se v razpravi prav tako zavzel za ustrežnejše obravnavanje in položaj strokovnih delavcev v okviru delavskega razreda.

Prostor mi ne dopušča obširnejšega naštevanja vseh dogodkov na kongresu, zato naj zaključim z mislijo, da bo kongres zares prelomnica, kolikor smo pripravljeno priznati, da je to odvisno tudi od nas samih. Odvisno je od našega dela, marljivosti, delovne discipline, od več novega znanja, od skrbi za boljše pogoje dela, kjer mislim predvsem na posodabljanje proizvodnih sredstev in tehnologije, nujno pa postaja tudi vse večje vključevanje strokovnega in znanstveno-raziskovalnega dela. Gre tudi za večjo varčnost in odgovornost, za večjo osebno in splošno kulturo, vključujoč tudi politično kulturo, za spoštovanje moralnih vrednot, za boljše medsebojne odnose in boljše mednacionalne odnose ob upoštevanju enakopravnosti narodov in narodnosti, zgodovinskih in kulturnih razlik ter pestrosti. Ni pa še vse navedeno. Veliko tega velja tudi za ožje delovno ali samoupravno okolje.

Veliko je odvisno od delovnih ljudi in članov ZK, kako se bodo zavzeli za izvajanje sprejetih nalog in reševanje težav.

Delegati Slovenije smo bili pred pričetkom kongresa gostje Socialistične avtonomne pokrajine Vojvodine. V Novem Sadu smo imeli kratek pogovor, več časa pa je bilo namenjenega za ogled zgodovinskih spomenikov iz NOB in kulturnih spomenikov.

Naj omenim še to, da sem med kongresom izkoristil čas za obisk našega kolektiva v prodajnem skladišču Beograd. Pogovor s sodelavci je bil prijeten. Ustvaril sem si vtis, da pridno delajo, kar jim potrjujejo tudi fizični in finančni rezultati.

Franc Tetičkovič

Živeli bomo samo od dela

V prvi številki Informacij smo vas obvestili, da nas je v juniju obiskal predsednik Izvršnega sveta Slovenije Dušan Šinigoj in da smo ob tej priliki podpisali z Genexom samoupravni sporazum o sovlaganju. Obljubili smo širšo informacijo v glasilu. Tukaj je:

Namen obiska predsednika Izvršnega sveta Slovenije s sodelavci je bil, seznaniti se z gospodarstvom občine Ptuj, s poudarkom na kmetijstvu. Naš kolektiv je izbral zato, ker je Perutnina eden svetlih primerov gospodarjenja, z jasno in perspektivno razvojno politiko, usmerjeno v kakovostno rast proizvodnje, kot je sam poudaril.

Spremljal ga je Milan Knežević, predsednik republiškega komiteja za kmetijstvo. Sodelovali so še predstavniki SO Ptuj in predstavniki kmetijskih gospodarskih organizacij naše občine ter predstavniki Genexa iz Beograda.

Strokovni in vodstveni delavci naše DO so goste seznanili s proizvodno problematiko, z delovno uspešnostjo, razvitostjo kooperacijske proizvodnje, težavami v izvozu, po znanem izpadu izvoza v Rusijo in z razvojnimi načrti, katerih osnova je kakovostna rast proizvodnje in prilagajanje zunanemu trgu. Jasno so poudarili, da je za uresničitev teh načrtov nujna gradnja nove klavnice, za katero bo potrebna

širša družbena podpora.

Predsednik IS Dušan Šinigoj je izrazil zaskrbljenost zaradi zmanjšanja izvoza v tem letu, kar je treba nenehno analizirati in iskati nove možnosti, nova tržišča za povečanje izvoza, čeprav jemlje izpad sovjetskega tržišča kot objektivno težavo.

Z zadovoljstvom pa je ocenil, da je pravilna usmeritev v kooperacijsko proizvodnjo in njen razvoj. Pohvalil je skrb za kakovosten dvig proizvodnje in obdelave končnih proizvodov ter razvoj domačega trga. »Trg mora odpirati vrata boljšemu, cenejšemu. Prav je, da sovlagate sredstva za usposobitev zemljišč za intenzivno proizvodnjo v Voj-

vodini in drugod. Prav je, da drugi vlagajo svoja sredstva v vašo proizvodnjo. Zapiranje trga je varovanje nesposobnih. Pravilno je to, da ne govorite o republikah, marveč o drugih mestih. Mislim, da bi moral vašo delavno organizacijo marsikdo posnemati.

Zahodni svet ima hiperprodukcijo, zato bodo še bolj stiskali, da nas izrinejo. Moramo torej biti boljši od njih, da bomo uspeli,« je poudaril Šinigoj.

Zanimalo ga je še, kakšna so naša vlaganja v raziskovalno delo, kako sodelujemo z ustreznimi strokovnimi institucijami, kako sodelujemo s Kmetijskim kombinatom in drugimi sorodnimi organizacijami v Ptuj.

O gradnji nove klavnice je dejal, da Slovenci z investicijami sploh radi zamujamo. »Ne bi smeli dovoliti, da vam vzamejo registracijo za izvoz v Nemčijo. Stojim na stališču, da ne damo podpore tistemu, ki nima proizvodnje. Vsekakor pa bomo podpirali OZD, ki imajo jasno perspektivo, kakor vi. Podpirali bomo zlasti organizacije, katerih naložbe bodo vplivale na povečanje in utrditev izvoza.«

V razpravo so se vključili tudi predstavniki gospodarskih organizacij in SO, ki pa so v glavnem navajali težave, menda objektivne. S takim opravičevanjem slabih gospodarskih razmer v občini predsednik Izvršnega sveta Slovenije ni bil zadovoljen.

»Kaj je slabo vemo vsi naštevati. Treba je iti v reševanje problemov, v spreminjanje, tudi v zavesti, ne pa samo jadikovati. Dejstvo je, da v številnih delovnih organizacijah razmišljajo predvsem o delitvi dohodka, o tem kako ga ustvariti pa nimajo idej. Pri tem prihajamo v velikanška nasprotja z logiko, ko so osebni dohodki v malih delovnih organizacijah, ki povrh še slabo gospodarijo, mnogo višji, kot v velikih in uspešnih gospodarskih sistemih.

Živeli bomo samo od dela — ne od obresti, ne od manipulacij — samo od dela« je zaključil Dušan Šinigoj.

(Nadaljevanje na 4. strani)

V prisotnosti predsednika Izvršnega sveta SRS Dušana Šinigoja sta samoupravni sporazu o sovlaganju podpisala: Vladimir Romčević, pooblaščen predstavnik GENEXA in Alojz Gojčič, predsednik KPO PP.

(Nadaljevanje s 3. strani)
sticijo lahko uspešno zaključili v 3—4 letih.

Zaradi potrebnega časa za premišljene rešitve pri izdelavi projektov in zaradi uspešnega financiranja se odločamo za fazno gradnjo po naslednjem programu:

I. faza — kotlarna, garderobe, družbena prehrana in oprema za predelavo.

II. a faza — hladilnice, ekspedit in del zunanje ureditve.

II. b faza — ponovno garderobe za perutninsko klavnico, pralnici povratne embalaže in hladilnikov ter del zunanje ureditve.

III. faza — poleg kompletne klavnice in pakirnice kapacitete 12.000 piščancev na uro bi gradili še prostore za pakiranje, razrez, izkoščevanje in obdelavo piščancev (iz piščanca »100 produktov!«) ter nadalje povečali kafilerijo in čistilne naprave; navedena faza je najobsežnejša in z večjimi finančnimi zneski kot pri prejšnjih dveh.

Ocena višine investicij in dinamike

Prvo fazo končujemo, obročna še ni, vendar bo vrednost okrog 600 milijonov din.

Druga faza A ima projektantski predračun s podražiti-

vami v višini 1,30 milijarde din.

Z gradnjo bi pričeli v zadnjem tromesečju letos.

Druga B faza je v projektiranju. Ocenjujemo, da bo znašala investicijska predračunska vrednost okrog 60 milijonov din. Začetek del bi naj bil zgodaj spomlad 1987.

Tretja faza je v začetku projektiranja in bi morala biti končana do oktobra. Projektiranje kafilerije in čistilne naprave še ni oddano.

Investicijski program bi morali izdelati ter ga sprejeti v

februarju 1987. Gradnja pa bi trajala do konca leta 1988. Predračunsko vrednost je težko oceniti, vendar danes ni nižja od 7 milijard din.

Program faznih gradenj bo verjetno doživel spremembe, kar bo odvisno od pripravljenosti programov, možnosti financiranja in od drugih okoliščin.

Pomembno je, da pri gradnji sodelujemo vsi. To pa pomeni odrekati se raznim drugim investicijam, kajti brez rešitve Mesne industrije bo težji jutri za vse ostale delavce in kooperante v Perutnini.

S. B.

15. dan perutninarjev in 20-letnica razvoja kooperacije

Prijetno sonce je privabilo v soboto 28. junija tisočero množico na 15. dan perutninarjev, na katerem smo proslavili tudi 20-letnico organizirane kooperacijske reje.

Po lepem nastopu našega stalnega gosta Moškega kornega pevskega zbora Ptuj, ki ga vodi Franc Lačen, je tisočeri množici spregovoril član KPO Franc Vraber. Delo in uspehe kolektiva ter 20-letni razvoj organizirane kooperacijske proizvodnje je tako slikovito prikazal, da smo se odločili govor objaviti skoraj v celoti.

Življenje in delo v naši delovni organizaciji je dinamično in pestro, tako, da je tudi o enoletnem delu kaj povedati. Osnovne usmeritve našega dela in razvoja ostajajo sicer v glavnem nespremenjene saj so dolgoročno opredeljene, vendar je znotraj tega časa vselej potrebno upoštevati konkretne razmere in se jim prilagajati. Sprotno dinamično prilagajanje še zlasti zahteva živa proizvodnja kakršna je naša, ki ni nikoli statična.

Našo osnovna usmeritev v tekočem srednjeročnem obdobju je znana: intenziviranje in še boljše izkoriščanje obstoječih kapacitet ter nadaljna finalizacija na mesno-predelovalnem sektorju. Za prvo imamo še vedno nekaj rezerv, drugo pa nam narekujejo zahteve sodobnega domačega in inozemskega tržišča. Takšni usmeritvi mora slediti tudi vsa naša investicijska politika.

Lanske proslave smo združili z delovnim uspehom ob zaključku do takrat največje naložbe v PP — reprodukcijskega centra. Trdili smo, da je bil drag, a da smo ga zgradili še pravočasno. Te trditve se že po enem letu dela v njem v veliki meri uresničujejo. Njegova realna današnja vrednost je mnogo višja od naložene, v tem letu pa smo v novih objektih absorbirali tudi za Perut-

nino novo šolo, ki ima različne ocene — od slabih do dobrih. Razmeroma drage in za nadaljni razvoj PP izredno pomembne izkušnje, ki smo jih na teh objektih v kratkem času pridobili so dobra osnova za boljše delo v bodoče. Proizvodnja kvalitetnega živega reprodukcijskega materiala ostaja naša pomembna dolgoročna naloga, saj bazira na nekaterih komparativnih prednostih, ki jih moramo znati izkoristiti. Ob številnih podobnih ambicijah tudi ostalih jugoslovanskih perutninarjev — je naša največja šansa v kvaliteti. Trdim, da smo na dobri poti, da to tudi realiziramo.

Porast celotne proizvodnje v zadnjem obdobju je manjši kot smo ga bili vajeni v preteklosti, vendar so novo proizvedene količine pomembne. Naša letošnja proizvodnja naj bi bila za dobre 4% večja od lanske in vse naše moči morajo biti usmerjene v uresničitev zastavljenih ciljev. Le tako bomo lahko zagotavljali tudi ustrezno ekonomiko, ki nam je še kako potrebna.

V izvozu stojimo trenutno slabše kot smo zadnja leta. Izpad prodaje v izvoz — zlasti izpad Ruskega tržišča — pomeni večje količine blaga za doma in to bo zlasti sedaj v poletnih mesecih zahtevna naloga za našo prodajno službo. S prodajo na domačem tržišču sicer dosegamo boljše ekonomske učinke, ki se jih na eni strani veselimo, vendar pa se ob tem upravičeno bojimo izpada tistih — za nas še kako pomembnih prednosti, ki smo jih doslej kot izvozniki imeli.

Vplivu in posledicam težke gospodarske situacije v kateri se nahajamo se tudi v naši DO ne moremo izogniti. Toda naš dosežani uspešen razvoj, doseženi delovni in poslovni uspehi ter še nadaljnjo marljivo in odgovorno delo slehernega člana kolektiva

in vsakega kooperanta, nam morajo biti trdna osnova za premaganje težav. S ponosom lahko trdimo, da smo številne probleme vselej premagovali z lastnimi silami tako umskega kakor fizičnega dela. Dnevno dokazujemo, da znamo delati tudi v najtežjih pogojih in tako moramo delati tudi v bodoče! Naša največja prednost, ki bi bila nadvse potrebna tudi družbi kot celoti, je dobro delo in enotnost celotnega kolektiva. To enotnost moramo za vsako ceno čuvati in obdržati tudi v bodoče, toda ta naša enotnost ne more in ne sme temeljiti na teoriji uravnalovke, ki se nam vse prevečkrat vsiljuje. V tej naši enotnosti je treba natančno ločiti dobro delo od slabega in ga temu ustrezno tudi vzpodbujati. Uvajanje pravilnega nagra-

Na dnevu perutninarjev so bila podeljena tudi priznanja za najboljše športne dosežke v naši DO

(Nadaljevanje s 3. strani)

Sledil je svečani podpis samoupravnega sporazuma med »Generalexportom« Beograd, TOZD Genex Agrar in Perutnino, po katerem je Genex vložil 100 milijonov dinarjev v posodobitev perutninske klavnice. Posojilo bomo začeli vračati po dveh letih in ga vrnili v desetih letih. Ves ta čas pa smo dolžni preko Genexa izvoziti za 4 milijone USA \$ perutninskega mesa in izdelkov letno.

Sporazum sta podpisala predsednik KPO Alojz Gojčič in pooblaščen predstavnik Genexa Vladimir Romčević.

Velja dodati, da z Genexom že vrsto let uspešno sodelujemo

in je bil podpis tega sporazuma samo potrditev dolgoletnega sodelovanja.

Gostje so obiskali še kooperanta Franca Mlakarja v Gruškovju, ki sodeluje že od leta 1973 in Stanka Kolarja v Žetalah, lanskega najuspešnejšega kooperanta. Oba sta bila vesela obiska, nista pa skrivala zadovoljstva, da sodelujeta s Perutnino, ki jima zagotavlja trdno socialno varnost in človeka vredno življenje na sicer skopi haloški zemlji. Tudi gostje so se lahko prepričali, da je delež Perutnine pri razvoju in napredku Haloz, Slovenskih goric in drugih hribovitih krajev, resnično velik.

L. C.

jevanja po delu moramo nadaljevati in izpopolniti do takšne mere, da nam ga številni zunanji vplivi ne bodo mogli razvrednotiti.

Tehnologija naše proizvodnje — vse od valilnih jajc, preko DSP, pitanja v kooperaciji, do proizvodnje kvalitetne krme in dosledne obdelave zaklane perutnine — je izredno zahtevna; mislim, da se tega nikoli dovolj ne zavedamo. Vsaka najmanjša napaka — v katerikoli fazi proizvodnje, se nam hudo maščuje. Nespoštovanje zdravstvenih in sanitarnih mer ima za delovno organizacijo lahko katastrofalne posledice. Živa proizvodnja in manipuliranje s tako zahtevnim blagom kot je meso — zahteva skrajno resnost na vsakem koraku.

Ob sicer enakih pogojih gospodarjenja vseh perutninarjev Jugoslavije, so naše neštete prednosti vselej dajale tudi boljše ekonomske rezultate našemu kolektivu. V bodoče bo to še bolj pomembno. Perutnina je v vsem svojem intenzivnem razvoju gospodarno ravnala z ustvarjenimi sredstvi. Trudili smo se za usklajen razvoj vseh faz proizvodnje, kar pa nam ni vselej v celoti uspelo, saj so se vedno znova pojavljala nova ozka grla.

Trenutno je gotovo najbolj kritična situacija v TOZD Mesna industrija. Z neprestanimi adaptacijami smo vse proizvodne prostore tako zatrpali, da o nadaljnji širitvi pod obstoječo streho ni več možno govoriti. Tako stojimo pravkar pred doslej daleč največjo investicijo v naši DO, ki bo po sedanjih predvidevanjih vredna preko 6 milijard dinarjev. Zgraditi moramo novo perutninsko klavnico, ki bo zadoščala našim razvojnim potrebam vsaj za nadaljnjih 15 do 20 let. Z izgradnjo tega objekta si moramo zagotoviti tehnološke in proizvodne sposobnosti za zadostitev najzahtevnejših predpisov tudi zunaj naših meja. In kar je še posebej pomembno: zagotoviti moramo

končno tudi normalne delovne pogoje za ta številni kolektiv.

Razume se, da je realizacija tako obsežne in zahtevne investicije možna le ob popolni in zavestni strnitvi vseh naših sil, in da bo v ta namen za določen čas nujno zmanjšati na minimum vse ostale zahteve po finančnih sredstvih. Prepričan sem, da kolektiv Mesne industrije ta skupna prizadevanja DO pozna in da jih bo z dobrim delom v celoti opravičil. Celotna DO pa se mora zavedati značaja naše tehnološke in organizacijske povezanosti, zato je nova Mesna industrija naša skupna naložba za bodočnost Perutnine.

Tovarišice in tovariši — cenjeni naši kooperanti, omenil sem že, da praznujemo pri Perutnini letos tudi 20-letnico organizirane kooperacijske proizvodnje. Dvajset let nazaj sega naše spoznanje, da lahko proizvodnjo hitreje in racionalneje širimo s skupnim vlaganjem in skupnim delom delavcev in kooperantov. Takšna odločitev je imela za naš razvoj dalekosežne in ugodne posledice. Organizirana kooperacijska reja perutnine se je začela s priključitvijo tedanje KZ Hajdina k Perutnini — v mesecu oktobru 1966.

Začelo se je v adaptiranih govejih hlevih in na podstrešjih gospodarskih ali celo stanovanjskih poslopij. Že zelo zgodaj pa se je pričela tudi načrtna izgradnja namenskih objektov za rejo brojlerjev, kakršne ne beleži nobena druga živinorejska, niti kmetijska proizvodnja. Objekti so rastle vzporedno z naraščanjem proizvodnje, ki se je velikokrat večala tudi z letno stopnjo rasti preko 20%. Vzporedno z novimi spoznanji tehnologije so se objekti tudi funkcionalno naglo spreminjali. Današnji objekti poleg osnovnih tehnoloških zahtev ustrezajo tudi v pogledu racionalne potrošnje energije in v pogledu varstva okolja.

Perutnina Ptuj je v dvajsetletnem obdobju omogočila in sofi-

Vojak Švejk — Janez Hočevar — Rifle, je poskrbel s svojim humorjem, da smo perutninarji pozabili na vsakdanje probleme in se na našem prazniku prijetno zabavali.

nancirala adaptacijo odnosno novogradnjo 408 objektov, kar je število s katerim se lahko pohvalijo zelo redke svetovne perutninarske firme.

Dolgoročnost kooperacijskih pogodb, precizno določene in izvajane medsebojne obveznosti, dognana tehnologija, solidna tehnična in zdravstvena služba, ter sigurnost proizvodnje so večini kooperantov zagotovile zaupanje v skupno delo in s tem omogočile trajno sodelovanje. Pomembno je dejstvo, da je Perutnina s

takšnim pristopom aktivirala velik del zasebnega potenciala in omogočila trajno delo mnogim prebivalcem manj razvitih območij Haloz in Slovenskih goric.

V teh 20 letih je bilo v kooperaciji proizvedeno skupaj 367.095 ton žive perutnine — v 12 občinah SV Slovenije in v 3 občinah sosednje Hrvaške. V letu 1985 je bilo od skupne količine 39.434 ton — 44% zrejenih na območju občine Ptuj.

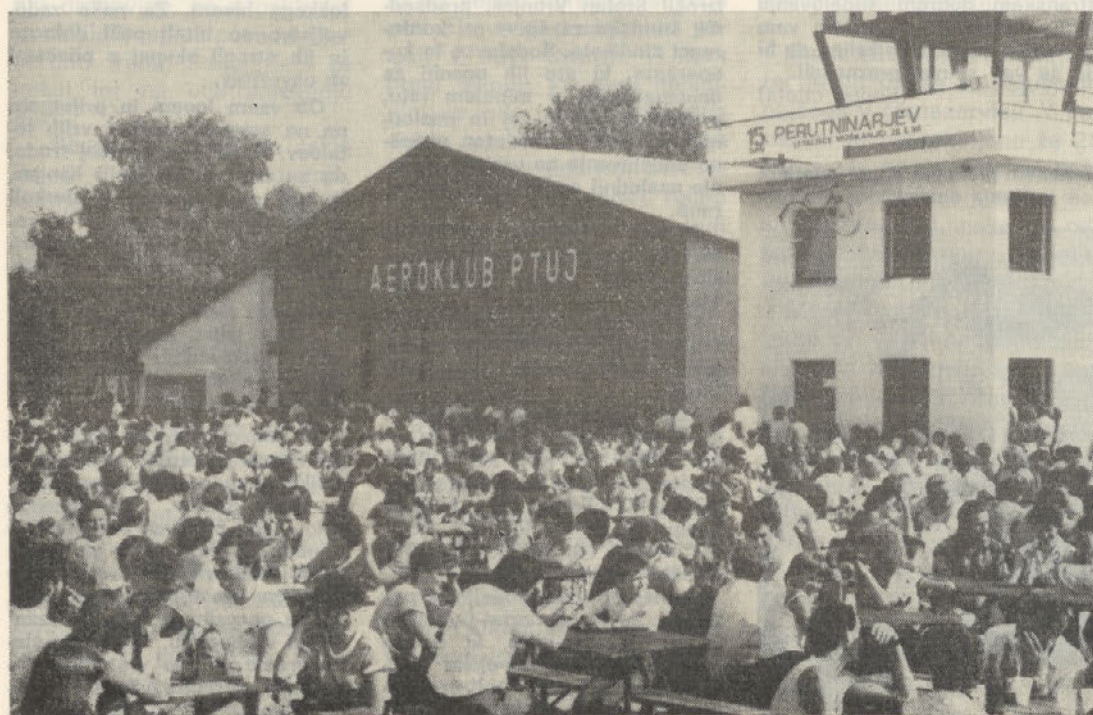
TOK — Kooperacija Hajdina združuje trenutno 325 aktivnih kooperantov in 30 delavcev. Proizvodnja je po teritorialnem principu organizirana v 8 proizvodnih okoliših, izven njih pa v proizvodnji TOK sodelujeta še KZ »Drava« Radlje ob Dravi in KZ »Lenart« v Sl. g. Samoupravne organe sestavljajo kooperantje z 70%, sklad rizika pa opravljajo kooperantje v celoti sami.

Že vrsto let ima v TOK pomembno in učinkovito vlogo sklad rizika, ki pokriva nepredvidene objektivne izgube v proizvodnji. Prav tako dobro funkcionira namensko združevanje dela amortizacije objektov. Zbrana sredstva služijo izključno za obnovo dotrajanih objektov in opreme. Takšno združevanje sredstev za amortizacijo se je izkazalo zelo pozitivno, saj omogoča redno obnovo in zagotavlja vračanje dela ustvarjenih sredstev nazaj v kooperacijsko proizvodnjo.

Perutnina bo kooperacijsko proizvodnjo, ki je tehnološko in ekonomsko uspešna — skladno s celoto razvijala tudi v bodoče. Obseg kooperacijske proizvodnje brojlerjev, ki predstavlja trenutno okoli 80% celotne brojlerske proizvodnje, bo tako ostal tudi v bo-

(Nadaljevanje na 6. strani)

Množica zbranih na letališču v Moškanjcih ob našem prazniku.

Najuspešnejši v minulem letu

Predstavljamo vam sodelavce in kooperanta, ki ste jih v posameznih temeljnih organizacijah ocenili kot najprizadevnejše in najuspešnejše v letu 1985

Zinka BOHINC marljivo dela v Ptujski tiskarni že prek 30 let, vendar jo je življenje začelo kaliti že v rani mladosti. »Časi so bili takrat po-

vsem drugačni kot danes«, se spominja. »Mati je ostala vdova z devetimi otroki, zato smo začeli delati prej kot smo bili za to sposobni. Tako je bilo

tudi z mano. Kakor hitro sem dopolnila ustrezno starost sem se zaposlila v Mariborski tiskarni kot delavka v knjigoveznici.

Voziti se v službo takrat nisem mogla, ker so bile takrat slabe prometne zveze, s stanovanjem v Mariboru pa so tudi bile velike težave, zato sem bila srečna, ko sem po dveh letih dobila delo v takrat ustanovljeni Ptujski tiskarni. Res je bilo težko, vendar je danes mladim to težko dopovedati«, pravi Zinka.

Tudi v Ptujski tiskarni je delala najprej v knjigoveznici polnih 10 let, nato je kar 17 let vodila skladišče, zadnja štiri leta pa je vodja knjigoveznice. Marsikaj je delala, veliko hudega okusila, zato ji organizacija dela ne dela težav, vsi ki jo poznamo pa vemo, da poleg vodenja knjigoveznice tudi ročno prime za marsikatero opravilo.

O primerjavi dela v skladišču in v knjigoveznici pravi takole: »Delo je nevhvaležno primerjati, vsekakor na to

vplivajo tudi pogoji dela. Ti so po združitvi s Perutnino in z zgraditvijo nove tiskarne nedvomno boljši kot prej in je delo lažje organizirati. Kaj pa se dela samega tiče, sem v skladišču odgovarjala le za svoje delo, kot vodja knjigoveznice pa odgovarjam za 22 delavk in posredno za njih delo.«

Tudi to ji sicer ne dela posebnih težav. Delavke so prizadevne, zato so tudi notranji odnosi dokaj dobri. Da občasno pride do šibkejših konfliktov, je najbrž iskati razlog v neustreznem nagrajevanju. Dela so namreč dokaj različna, osebne dohodke pa imajo v osnovi vse enake.

Ker ima v rokah veliko časopisov in drugih pisnih informacij katere tiskajo, me je zanimalo, kaj misli o obveščanju pri nas. »Če se omejim na glasilo, potem je bila pametna odločitev, da se preide na tisk pogostejših biltenov s kratkimi a hitrimi informacijami. Presenečeni smo bili, ko smo v desetih dneh prejeli dve šte-

vilki informacij. Časopis pa naj le še ostane za daljše sestavke.

Glede priznanja z nagrado pa pravi takole: »Najbrž je za vsakega prizadevnega delavca najlepše in najvažnejše priznanje, zaupanja kolektiva, torej sem tudi jaz ponosna nanj. Vsekakor pa je tudi nagrada dobrodošla. Mogoče bi bilo boljše, če nagrada ne bi bila denarna marveč spominska. Kadar je govora o denarju so ljudje najbolj občutljivi.«

Judito DOBNIK z Mesne industrije sem zmotil na dopustu.

Judita je že četrto stoletje perutninarka. Septembra 1961 je začela delati kot krmilka, ko so bili na farmi Breg zgrajeni prvi vzrejni objekti. »Prvi dan sem mislila, da ne bom vzdržala, kasneje pa sem se privadila. Bilo pa je težko. Krma je bila takrat vsa ovrečena v vreče po 50 in več kg, vso krmo pa smo do krmilnikov nosile, ker ni bilo tehničnih

(Nadaljevanje s 5. strani)

doče nepogrešljivi in nerazdružljivi člen v verigi Perutninine proizvodnje. Redno bo potrebno vzdrževati, obnavljati in povečevati kapacitete in še poglobljati medsebojno sodelovanje, ki se mora odražati v še boljšem strokovnem delu, boljšem izvajanju predpisane tehnologije in boljših proizvodnih rezultatih.

Spoštovani kooperanti, iz povedanega nedvomno izhaja vaša pomembna vloga v delu Perutni-

ne. Tudi v naših načrtih za naprej vam je zagotovljeno ustrezno mesto — torej računajte z nami, kakor tudi mi računamo na vas.

V imenu delavcev Perutnine se vam iskreno zahvaljujem za sodelovanje in za vaš doprinos k razvoju naše delovne organizacije, z iskreno željo željo po obojestranskem dobrem sodelovanju tudi v prihodnje. Čestitam vam ob vašem jubileju in želim, da bi jih še več skupaj praznovali.

(Konec citata)

Po slavnostnem govoru sta podelila priznanja najuspešnejšim delavcem, kooperantom in inovatorjem predsednik KPO Alojz Gojčič in predsednik delavskega sveta DO Ivan Zupanič. Za športne dosežke na tekmovanjih v počastitev dneva perutninarjev pa je pokale najboljšim izročil Stefan Vrtnjak, predsednik komisije za šport pri konferenci sindikata. Sodelavce in kooperante, ki ste jih ocenili za najuspešnejše v minulem letu, predstavljamo na tej in naslednjih straneh. Za 20-letno uspešno sodelovanje so prejeli priznanje naslednji sodelavci in kooperanti.

Delavci: HENTAK Marija I, HENTAK Marija II, INTIHAR Jožica, KAMPL Štefka, KRUMPAK Marija.

Kooperanti: ŠKAFAR Štefan, PIŠEK Roman st., INTIHAR Tončka, KORES Alojzija, VEHOVAR Vinko.

Tudi najuspešnejši inovatorji so prejeli pisna priznanja in sicer: ZUPANIČ Ivan PF, KIRBIŠ Štefan TS, BURJAN Ernest PF, KOROSEC Franc TS, KOSAR Zvonko TS, KIRN Jože TS, KODRIČ Branko TS, ŽNIDAR Jože TK, STRELEC Vlado TK.

Komaj so bila podeljena priznanja, že je bil nared humorist Janez Hočevnar-Rifle, ki se je prelevil v dobrega vojaka švejka, da bi takšen bil bolj prepričljiv, kar mu je vsekakor uspelo.

Zadnji je dobil »besedo« an-sambel Tornado, ki je s svojim živahnim igranjem zabaval množico pozno v noč — bolje bi bilo reči rano v jutro. Zaupanje so godci resnično opravičili.

Najbrž smo vsi, ki smo bili na prireditvi, enotni v oceni, da zaslužijo vso pohvalo gostinci Haloškega bisera. Za naše zadovoljstvo so hiteli peči dobrote in jih stregli skupaj s pijačami za osvežitev.

Ob vsem lepem in prijetnem pa ne smemo pozabiti vrlih letalcev, ki so imeli precej truda, da so za nas izpraznili hangar, in tudi sicer pomagali kjerkoli je bilo treba. Še zlasti so s svojim programom krajšali čas prihajajočim pred začetkom proslave. Tudi kasneje so mnogim omogočili turistični let, da so si z letala lahko ogledali večino naših proizvodnih objektov in Ptuj, marsikdo pa je prvič iz zraka videl svoj dom.

Za konec še to. V Ptuj smo po navadi začeli program z veliko zamudo in še takrat ni bilo veliko gostov. V Moškanjcih smo začeli program z minimalno zamudo, spremljalo pa ga je več tisoč obiskovalcev. Prednost je obsežen prostor za parkiranje, da ne govorim o dokaj obsežni strehi v hangarju, če bi bilo slabo vreme, kar je vrsto let bilo za našo prireditev že kar tradicionalno. L. C.

Da bi Perutninarijem bilo čim lepše ob našem prazniku so se gostinci Haloškega bisera izjemoma potrudili — pečenje dobrot.

pomagal. Tudi pralnic nismo takrat poznali. Opremo smo prale kar v Studenčnici, to pa je bilo zlasti v zimi sila neprijetno. Včasih je bilo tako mrzlo, da so nam čevlji na nogah zmrzovali, takrat smo se hodile gret v objekte k malim piščancem.«

Morebiti bi še danes delala na farmi, vendar je tehnološki razvoj zahteval prepoved reje domačih kakoši vsem, ki so delali v TOZD Farme, tem pa se Judita, ki je imela doma malo zemlje ni hotela odreči. Raje se je odločila za delo v perutninski klavnici, ki je bila takrat zgrajena.

Ko so leta 1968 začeli delati v novozgrajeni klavnici, so se morali privaditi na vsa opravila. Tistim, ki so delale že v stari klavnici je bilo, po mnenju sogovornice, lažje, vendar se je tudi sama hitro privadila. Začela je pri izločanju drobovine, pa v pakirnici je delala in sploh povsod, kjer je bilo treba. Sedaj dela že nekaj let na odstranjevanju jetrc.

»Seveda je sedaj še težje delati v klavnici«, nadaljuje. »Koljemo več, kot je predvidena zmogljivost, oprema je že izrabljena, zato tudi zastojev ne manjka. Vse to pa vpliva na počutje med delom in na medsebojne odnose. Tudi mladi delavci nimajo ravno najlepšega odnosa do starejših. Ne zavedajo se, da smo pod veliko težjimi pogoji dela prispevali svoj delež za razvoj delovne organizacije, ki je omogočil tudi odpiranje novih delovnih mest. Sedaj smo bolj ali manj izčrpani, in slabšega zdravja, zato me resnično zaboli, ko ti sodelavec, ki je komaj prišel, zabrusi: »če ne moreš, pa pusti!« Mislim, da

to ni prav, saj bodo tudi oni postali starejši. Še sreča, da se vodstvo TOZD zaveda vloženega deleža pri razvoju in nam zato grede na roke, če kaj potrebujemo.«

Kako pomemben za zdravje in sprostitvev je organiziran dopust ob morju ali kje drugje je ugotovila šele v zadnjih letih, ko si to ugodnost redno privoščiči.

Tudi ta klepet je bil sproščen, saj se je vsa zadovoljna ravno ob mojem obisku vrnila iz Čateških Toplic, kjer je preživela deset prijetnih dni.

Vesela je, da v kolektivu vedo, da se trudi in so prav njo izbrali za to pomembno priznanje, čeprav je v naši največji TOZD Mesna industrija še veliko zelo dobrih in prizadanih delavcev.

V Tovarni krmil so si enotni, da je bil minulo leto najuspešnejši **Ivan GAVEZ**. Pred dvajsetimi leti je prišel kot kvalificiran mlinar v takratno tovarno močnih krmil. To de-

lo še vedno opravlja, seveda pod bistveno drugačnimi pogoji v novi tovarni. O tem pravi takole: »V stari mešalnici je bilo veliko fizičnega dela, saj smo vse surovine razen koruze dobivali ovrečne in smo jih morali ročno razkladati, skladiščiti, in tudi transportirati. Poleg obilice napornega dela je bilo še mnogo nadurnega in celo nočnega dela. Tudi ob nedeljah in praznikih smo velikokrat praznili vagone.«

»V novi tovarni krmil dobivamo vse surovine razen ribje moke v razsutem stanju v posebnih vagonih, kar je velika prednost za iztovor, ustrezne naprave pa nato vse sestavine transportirajo v skladiščne silose in od tam v mline. Tudi krmne mešanice dobavljamo farmam in večini kooperantov v razsutem sta-

nju. S tem je fizičnega dela občutno manj, večja pa je odgovornost. Proizvodnja je neprimerno večja, delovanje transporterjev, doziranje in kontrolo sestavin uravnava po pripravljenih programih računalnik, nenehno pa ga nadzira človek — delavec. Pri tem ne sme biti napake, ker stroj ne zna misliti, zato je potrebno nenehno spremljati proizvodni proces. Vse delovne operacije pa zaznavamo na kontrolni plošči. Brez ropota in prahu pa seveda v mlinu ne gre, tudi preprihom se ne da izogniti.«

Tudi sedaj je treba delati ob sobotah in nedeljah, vendar so to v glavnem le dežurstva ali v primeru posebnih prilik, saj se tovarna krmil mora nenehno prilagajati proizvodnemu procesu v DO, pravi Ivan.

Zadovoljen je, da ga zdravje še kar služi, je pa v tovarni še vedno precej težavnih opravil na prepihu in v prahu, zato meni, da bi za te delavce morali v sindikatu bolj poskrbeti s preventivnim zdravljenjem. Za to se je vedno zavzemal na organih upravljanja in v sindikatu, katerih aktivni član je bil.

Gavez je poznano kot najuspešnejšega krvodajalca v našem kolektivu. Svojo življenjsko tekočino je daroval prek 50-krat, za kar je že prejel zlato plaketo krvodajalstva.

O nagradi je bil kratek: »Denar se porabi, čeravno prav pride, priznanje pa ostane, zato mi je priznanje vsekako pomembnejše.«

Janez LIPAVŠEK, strojni mizar je bil izbran za najuspešnejšega v Transservisu. V Perutnini je neprekinjeno že 21 let, sicer pa je delal v naši delovni organizaciji nekaj časa že leta 1951, nakar je odšel k Mlinskemu podjetju Ptuj (sedanji Intes).

Mizarskega poklica se je izučil pri privatnem mojstru, ki mu je že takrat vzgojil čut odgovornosti in pravilni odnos do dela, ki ga spremlja vse življenje.

»Takrat, ko sem 1965 leta prišel k firmi, je bila celotna Perutnina, razen novozgrajene farme Breg in prodajaln na enem dvorišču ob Potrčevi cesti, kjer je zdaj uprava,« se spominja Janez. »Takrat smo začeli graditi prvih 6 objektov na farmi Sela. Imeli smo

namreč svojo valilnico, za katero smo kupovali valilna jarka drugod. Delno je že obratovala farma Breg od koder smo dobivali piščance v zakol. Menda se je takrat klalo 9—10 tisoč dnevno.

Tudi v servisu nas ni bilo veliko. Par šoferjev, v mizarski delavnici nas je bilo 5 (danes nas je 11). Podobno je bilo v mehanični in ključavničarski delavnici. V pralnici so tri pralke prale delavske plašče ročno.

Delo še ni bilo specializirano, zato smo delali, kjer je bilo pač treba. Spominjam se, da smo včasih pomagali vagonirati tudi mizarji in mehaniki. V glavnem pa smo v mizarski delavnici takrat izdelovali leseno embalažo za zaklano perutnino in za pernatu divjad, ki smo jo odkupovali. Začeli pa smo izdelovati tudi že gnezda za farmo nesnic Sela.«

Tisti čas se je podjetje začelo hitro širiti. Iz leta v leto so rasli novi proizvodni objekti. Večanje proizvodnje pa je narekovalo širjenje servisnih služb in transporta, ter uvajanje novih specialnosti za vzdrževanje in popravila vse zahtevnejše opreme. Janez ugotavlja, da ni objekta na Perutnini, kjer ne bi že kaj delal.

Poudarja, da ga veseli, ker so medsebojni odnosi v Transservisu tovariški, kot so bili že takrat, ko je prišel v kolektiv.

Janez Lipavšek ni le dober delavec. Nenehno ga srečujemo v organih upravljanja, v delu vodstev sindikata, v delegacijah SIS. Svoj prosti čas pa je posvetil delu v prostovoljnem gasilstvu. Letos do-

(Nadaljevanje na 8. strani)

polnjuje 40 let dela v gasilstvu, bil pa je predsednik GD Hajdoše ob ustanovitvi. Za svoje uspešno delo je prejel vrsto različnih priznanj, med katerimi je najpomembnejše red zaslug za narod s srebrno zvezdo.

Kljub številnim priznanjem pravi, da je bil zelo presenečen, ko je izvedel, da so v kolektivu ocenili prav njega za najuspešnejšega.

Ponosen je na prehojeno pot in na kolektiv v katerem dela.

Julij OŠLOVNIK, ki je bil izbran za najuspešnejšega delavca lani v DSSS, je prišel v našo DO pred šestimi leti.

Prvotno je delal v prosveti kot profesor matematike in fizike, za tem pa do prihoda v Perutnino 15 let v TGA Kidričevo. Že od leta 1968 dalje se ukvarja z računalništvom tako je najstarejši računalničar v Ptuju. V računskem centru je delal že v Kidričevem in kot strokovnjak prišel k nam za vodja elektronskega računskega centra. Te funkcije pa se nikoli ni preveč oklepal, rajši se je ubadal s programi in drugimi računalniškimi razglabljanji. Ustvarjalna žilica mu ni nikoli dala miru, zato je dosegel uspehe za katere je izbran za najuspešnejšega delavca minulo leto.

Lansko leto je klub zdravstvenim težavam, izdelal program, ki koristi planu in farmam za spremljanje proizvodnje. O tem pravi: »Plan je izrazil potrebo po programu, ki bi znal zračunati nesnost, valilna jajca in DSP za starševske jate in za stare starše ločeno moške in ženske linije. To so pravzaprav trije sklopi

programov. Takšen program je bil potreben zato, ker so za pripravo plana ali rebalans plana morali doslej praktično vsi zaposleni v planu te podatke preračunavati 15 do 30 dni. Zdaj ko je program pripravljen — pravzaprav je to okoli 70 programov, — opravi to delo računalnik v pičlih dveh urah.

Iste programe je moč uporabljati tudi pri operativnem planiranju, kjer se operira s stvarnimi dejstvi.

Moj najpomembnejši projekt pa je bil optimiranje krmil. Torej iskanje tistih sestavin za posamezne krmne mešanice, ki popolnoma ustrezajo zahtevanim normativom in so istočasno čim cenejše. Podoben projekt je izdelal Tone Klasinc za kooperacijo.

Takšen izdelek mi pomeni več, kot kakršna koli nagrada, saj se ga ne da narediti »zdaj sedem in začnem«. Tak program zahteva dneve in dneve pa tudi noči tuhtanja in razmišljanja. Končno imam uteho, da sem naredil nekaj dobrega in koristnega za proizvodnjo.

Julij Ošlovnik meni, da bo v prihodnje treba dati dosti več moči razvoju. Strokovnjaki za to v Perutnini so, vendar jih je treba bolje organizirati in pritegniti k sodelovanju.

Julči, kot mu nekateri pravijo, je tudi priznani slikar. Slikanje ali enostaven sprehod v naravo mu pomeni ventil za sprostitev, kar je nedvomno najno, še zlasti pri takem delu. On pravi: »Če si delavni — ustvarjalni tip človeka ne moreš imeti mira. Če ne moreš ustvarjati nekaj koristnega na enem koncu, greš na drugega. Delavni — ustvarjalni človek ne rabi kontrole, le zavest in znanje ter motivacijo.«

Že na progi Šabac—Sarajevo je bil proglašen za udarnika, kajti če je že šel tja, je šel zato, da bo delal, je povedal.

Priznanj in nagrad je prejel veliko, zlasti za slikarske uspehe, meni pa, da denarna nagrada ni tisto, kar je bistveno. Bistveno je priznanje — priznanje za delo, zato bi nagrada lahko bila tudi v drugi obliki.

V strokovnih službah TOK so izbrali **Janeza ŠERUGA**, ki skrbi za transport, torej planiranje dostave krmil in planiranje odvoza brojlerjev od ko-

operantov v klanje, v sodelovanju s transportom pri Transservisu. V sodelovanju s skladiščno službo TOK-a pa še delno sodeluje pri organizaciji dostave plina za ogrevanje vzrejnih objektov pri kooperantih. 15 let mineva, odkar je prišel med nas, torej v času, ko se je kooperacijska reja začela močno širiti.

Takole se spominja: »Takrat so bili v glavnem kooperanti z malim številom piščancev v reji. Bili so še taki, ki so pitali le po 1000 piščancev. Mislim, da je bil takrat »največji« kooperant Vajda iz Sobotinc, ki je pital že 30.000 kljunov. Proizvodnja je torej bila razdrobljena, vedno znova pa so se v organizirano rejo vključevali novi kooperanti, kar je oteževalo delo. Takrat smo dostavljali tudi opremo za kooperacijsko rejo.

O vzrejnih objektih bi takrat težko govorili. V glavnem so bili to prirejeni gospodarski objekti ali celo podstrešja. Težave so bile tudi s krmo. Mešalnica je bila še stara in, zlasti ob konicah, ni zmogla zadostiti potrebam. Nič boljše ni bilo s transportom, ki je bil še šibak, krma pa v glavnem ovrečena, kar je pripomoglo k težavam.

Sedaj je vse drugače. Imamo mešalnico z veliko zmogljivostjo, dokaj močan transport pri Transservisu, kooperante, ki pitajo ustrezno število piščancev, zato je bilo možno preiti tudi na specializirano delo. Seveda je pri taki masovni proizvodnji potrebna večja delovna disciplina in natančnost pri delu. Pri taki proizvodnji vsaki najmanjši kiks ogromno stane.

Natančni moramo biti do minute. Zato sicer skrbi transport, vendar sem le vezan in posredno odgovoren za to. Odgovornost je pri takem delu izredno velika.

Šeruga ocenjuje, da je veliko dobre volje, da so medsebojni odnosi s kooperanti zadovoljivi. Negodovanja pri kooperantih se sicer pojavljajo, kadar ni na razpolago ustreznih količin DSP, ker poznele vhlavitve povzročajo, da se koljejo različne starosti. Podobno je z zastoji v klavnici, ki vplivajo na spremembo plana zakola. Prav zato veliko pričakuje od nove klavnice.

Velik pomen, daje sprostivti zato odhaja na organiziran dopust na morje, kadar je to le možno (vsaki dve do tri leta). Letos je bil v Čateških Toplicah, ki so mu izredno ugajale, ker mu pomalem že zdravje nagaja. Če upošteva izredno velik obisk v času njegovega bivanja v Čateških Toplicah, je bila organizacija in skrb za goste dobra.

O priznanju pravi: »Bil sem presenečen! Nisem pričakoval takega priznanja, pomeni pa mi veliko.«

V TOZD Commerce so najbrž imeli največ težav pri izbiri najuspešnejšega sodelavca, saj so po skladiščih in prodajalnah »raztreseni« po vsej Jugoslaviji. Priznanje je prejel **Ivo TKALČEVIC**, skladiščnik v prodajnem skladišču Zagreb.

V Perutnini je našel prvo zaposlitev kot šofer leta 1972. Skladišče je prevzel v 1978. Vseh 14 let se vozi na delo iz 60 km oddaljenih Čret pri Krapini. Vsako jutro mora vstati ob 3.30, da pride pravočasno na delo. Sedaj bi najbrž dobil delo tudi bližje, vendar je že toliko časa v kolektivu, da čuti pripadnost kolektivu in DO.

Poleg dela v skladišču skrbi za izdajo potnih nalogov, kot izkušen šofer kontrolira brezhibnost vozil za razvoj blaga, kontrolira pravilno delovanje tehtnic in skupaj z drugimi sodelavci opravlja vzdrževalna dela v kioskih, če je za to čas.

Nadomešča tudi sodelavce, če so v bolniškem staležu, na dopustu ali na vojaških vajah. Če k temu dodamo, da se iz prodajnega skladišča v Zagrebu oskrbuje z našimi proiz-

vodi 20 lastnih prodajnih mest in prek 150 drugih odjemalcev, dnevni promet pa znaša okoli 15 ton, ni čudno, da so v Commercju izbrali prav nje-ga.

Kakšen delavec je, je najlepše povedal vodja skladišča Zagreb Božo Mikulić: »Svaki šef bi želeo imati takvog radnika, ali bi hteo i boljeg organizatora.« Da se ne bi zameril sodelavcem s spodbujanjem pri delu, rajši Ivo velikokrat podpre svoja ramena, zato mu zmanjka časa za druge naloge, ki jih ima.

Nagrajenec pravi, da so medsebojni odnosi dobri. Najbrž pa so le navidezno taki, ker rajši sam opravi delo, kot bi to zahteval od tistih, ki bi ga morali opraviti.

Pravi, da mu delo otežuje neredna dobava blaga. Včasih jim blaga močno primanjkuje, drugič spet bi ga morali prodati več, kot je to možno, v prostorsko skromnem skladišču pa ni niti prostora, niti ustrezne temperature, da bi ga več dni hranili. Takšen način dela ga živčno precej obremenjuje.

Doma ima še nekaj zemlje, ki jo je treba obdelati, za kar porabi dobršen del dopusta. Prostega časa zato praktično ne pozna. Če je le kaj časa gre v bližnje Krapinske Toplice. Pohvali pa se, da doslej nima niti enega dneva bolniške.

O priznanju pravi: »Znači mi veliko zadovoljstvo, što su me priznali kao dobrog radnika.«

Tudi **Milica VUJIČ**, krmilka na farmi Breg se že četrto stotletja trudi v našem kolektivu.

»Od prvega dne delam na tej farmi. Pred mano je bila

tu le Judita Dobnik,« se pohvali Milica. »Že prvi dan sem potovala v Ljutomer po oblance za steljo. Bili smo mladi, zato se nam je dopadlo iti na teren. To je bilo za nas nekaj novega. Še vedno grem rada na izlete, žal jih je zadnje čase vse manj. Včasih jih je bilo več in to je bilo »lušno«. Ko smo imeli otvoritev naše farme, smo ostali tu kar vso noč, drugi dan pa nadaljevali z delom,« je kar v eni sapi razlagala. Njeni sodelavci pa jo radi pohvalijo, da še vedno na vseh izletih in drugih družabnih srečanjih Milica skrbi za štimungo.

Zanimivo je to, da je Milica pozabila na težke vreče, na pranje opreme v ledeni Studenčnici, na slabe pogoje dela in na vse kar je bilo neprijetnega, spominja pa se vseh prijetnih in lepih dogodkov. Bržkone bi naštel vse izlete in kolektivna srečanja na pament, če bi bilo treba.

»Kaj bi jadikovala,« nadaljuje. »Življenje mi ni bilo z rožicami postlano. Kar krepko me je bičalo, zato poskušam

vse hudo pozabiti in v spominu obdržati čimveč lepih trenutkov. Navsezadnje je v Perutninarju bilo objavljenih precej prispevkov, ki so opisovali razvoj Perutnine in težave, katere smo pred desetletji premagovali. Tudi sedanje delo na farmi je znano, saj je prav o farmi Breg že večkrat pisalo v Perutninarju.

Trdi, da se nikoli ni kregala niti s sodelavci niti z vodstvom, kar ji ob njeni skromnosti res lahko verjamemo. Za prizadevno in uspešno delo je prejela že tri priznanja.

»Zdravje me še kar služi, vendar brez bolniške le ne gre več,« skromno pripomni.

Nekateri pa trdijo, da zaradi čuta odgovornosti do dela nima pravega časa za zdravnika. Da bi si okrepila zdravje se je letos odločila za dopust v Moravskih Toplicah, doslej pa je bila le enkrat na morju.

Če ji ostane kaj prostega časa rada čita, v dolgih zimskih večerih tudi kaj plete.

»To priznanje...? je bila v zadregi. Lepo je, če ti kdo prizna, da si dobro delal. Nagrada pa tudi prav pride.«

Med nagrajenci je tudi kooperant **Franc ZADRAVEC** iz Janežovc. Pravzaprav je doma z Lipe v Prekmurju. Tam je skromno živel do leta 1963, takrat pa je v Kmečkem glasniku opazil oglas za prodajo sedanjega posestva s hišo. Prodajal je skromno imetje, dodal prihranke, si nekaj denarja sposodil in kupil posestvo v Janežovcih.

»Veste v Lipi smo lahko letno zaklali eno svinjo, če smo zredili dve, smo drugo prodali, da smo kaj pripravili. To pa je bilo skromno življenje za šestčlansko družino. Tudi na teh 10 hektarjih ne bi bilo veliko bolje, če se ne bi odločil za intenzivno proizvodnjo, še toliko bolj, ker se je tu rodil še peti sin.

Najprej smo razmišljali o reji bekonov, vendar v ponudbi nismo videli perspektive, zato sem se leta 1967 oglasil v Perutnini in postal vaš kooperant.«

Začel je v adaptiranem hlevu s 3000 kljuni, okrog leta 1971 so dogradili novi del objekta in jato povečali na 12 tisoč. Zdaj je opustil rejo v starem delu, zato vhlavlja 9—10 tisoč piščancev. Vseh 19 let je imel dobre rezultate, ker dosledno skrbi za sanitacijo in upošteva svetovanje strokovne službe.

Strokovne službe, torej veterinarji in vodji vzrejnih okolišev pa so se menjavali. Od pospeševalcev, kot kooperanti rečejo, so skrbeli za njegove jate Ciglar, Pučko, Vesenjak, Šafranko in sedaj Satlerjeva. »Vsi so bili dobri, kar se vidi iz rezultatov, vendar sem s sedanjo najbolj zadovoljen. Najbolj pogosto nas obišče.«

Najstarejši sin se je odločil, da ostane na posestvu zato v kooperaciji s ptujsko zadruho pitajo še blizu 30 pitalcev, ker pridelajo na posestvu dovolj kvalitetne krme.

Druga dva sinova sta že poročena in imata svoje družine, najmlajša sta tudi že v službi, tako so ostali na kmetiji sami trije. Zdaj čakajo samo še snaho, saj bi mati Barbara že potrebovala pomoč, pa izgleda da mladi preveč rad dela, da bi jo poiskal ali pa je težko najti dekletke, ki bi šla na kmetijo.

Poskrbeli so tudi za prihodnost. Oče je že starostno upokojen, saj mu zdravje precej nagaja, mati je invalidsko in pokojninsko zavarovana pri Perutnini, sin pa pri Kmetijski zadrugi Ptuj.

Rad hodi na izlete, ki jih organizira TOK. »Zlasti rad si ogledam kulturno-zgodovinske zanimivosti, ki jih je v naši lepi domovini obilno. Tudi na vseh dnevih perutninarjev smo bili, le letos nam to ni uspelo. Na dopust pa ne gremo. Pa ne zato ker ne bi mogli, marveč žena slabo prenaša vožnjo z avtobusom.«

»Da so me izbrali za najuspešnejšega, mi pomeni veliko priznanje, vodstvo torej vidi, da se trudimo. Za takšen uspeh pa ima največ zaslug moja žena, ki rada pere opremo in neguje piščančke, mene namreč daje križ, sin pa ima dovolj dela s kmetijo in živino. Sploh imam veliko srečo, da imam čudovito ženo!« je poudaril kooperant Franc Zadavec ob koncu najinega pogovora.

x x x

Predstavljeni delavci in kooperant naj nam bodo zgled, da bomo nadaljevali svojo delovno pot po njihovih stopinjah.

ISKRENE ČESTITKE VSEM NAGRAJENCEM!

Uredništvo

Upokojila sta se sodelavca

Franc Kac

V petek, 27. junija 1986, tik pred 15. praznikom perutinarjev smo se na slovesnosti, ki so se je udeležili tudi vodilni tovariši naše DO zahvalili tov. Francu Kacu vodju maloprodajne službe, za njegovo dolgoletno delo v Perutnini.

V Perutnino je prišel po združitvi Kmetijske zadruge Hajdina s Perutnino. Opravljal je delo upravnika tedanjega obrata Trgovina, sedaj TOZD Commerce. Prav v tem času se je perutninska proizvodnja začela strmo vzpenjati in je bilo potrebno organizirati prodajo vedno več perutninskega mesa in izdelkov.

Vzporedno s povečano proizvodnjo smo širili tudi lastno maloprodajno mrežo z ustanavljanjem skladišč v večjih potrošniških centrih, kot so Beograd, Zagreb, Ljubljana, Rijeka, Banja Luka in Tuzla.

Prav tu pa je dal svoj velik prispevek tovariš Kac.

Kot človek, ki je vedel, kje je prava pot do uspeha, je z ustvarjalnostjo in optimizmom uspel pri širjenju danes že dokaj razvejane prodajne mreže. Kot dober gospodar je večkrat pretehtal svoje odločitve ter nato predlagal najoptimalnejšo rešitev določenega problema. Svojemu pionirskemu delu se je neumorno predajal z vsem znanjem in sposobnostmi.

Česta potovanja so ga odtrgala od doma že v zgodnjih jutranjih urah, da bi lahko pravočasno opravil zastavljene razgovore z različnimi inšpekcijami in drugimi občinskimi in upravnimi organi v kraju, kjer smo odpirali skladišče ali prodajalno oziroma kiosk.

Pristni stiki s poslovnimi partnerji so mu omogočili lažje in hitreje pridobivanje mnenj in soglasij.

Čeprav je naša maloprodaja raztresena po vsej Jugoslaviji, je tov. Kac s svojim stalnim stikom vzdrževal odlične odnose z matično DO. Različnost problemov v posameznih okoljih mu ni delala težav. Zadeve je reševal z izostrenim poslušanjem za probleme zaposlenih. Maratonski telefonski pogovori, ki jih je opravljal, ko je bilo to potrebno, so po svoje razkrivali, kako se je zanimal za težave drugih in ko jih je spoznal, je že vedel, kaj je treba ukreniti.

V svojem imenu in v imenu sodelavcev se mu je tov. Andrej Kovač, direktor TOZD, zahvalil za dolgoletno prizadevano delo ter ga povabil, da se naj vedno z veseljem vrača med svoje sodelavce, saj mu bomo radi prisluhnili, kako mu tečejo dnevi po upokojitvi.

Tov. Alojz Gojčič mu je v svojem imenu in imenu celotnega kolektiva Perutnine zaželel prijetno počutje v nadaljnjem življenju in mu še posebej izrazil zahvalo za vložen trud v Perutnini.

Franček!

Tvoje delo in tvoj lik nas bosta še naprej spremljala pri premagovanju naših nalog, zato se te bomo vedno spominjali. Ko pa boš začutil potrebo, pridi, in se oglasi pri nas, vedno te bomo prijateljsko sprejeli, da bi doživljali s teboj prijetne trenutke. Želimo ti zdravja in da bi našel čas za počitek ter dolgo užival sadove svojega plodnega dela.

Sodelavci TOZD Commerce

Franc Kodela

Odhod v pokoj pomeni za vsakega delavca neko prelomnico v življenju. Nekateri se tega veselijo, drugi se s strahom in težavami vživljajo v to novo poglavje življenja.

Franci se je kot na vsako situacijo pri svojem delu tudi na to prelomnico dobro pripravil in se brez bojazni in nervoze podal v penzionistovsko življenje. Njegovo odhodnico smo obeležili s prijateljskim srečanjem.

V Perutnini se je zaposlil januarja 1962, in to na naši prvi farmi v izgradnji. Še istega leta je kot sposoben in marljiv delavec postal računovodja podjetja.

Hiter razvoj firme je narekoval razvoj novih služb in tako je leta 1967 postal vodja planskega in pozneje analitskega oddelka. Ta dela je vestno in z vso predanostjo opravljal vse do upokojitve.

Če na hitro izračunamo njegov staž v PP, ugotovimo, da je v naši firmi preživel četrto stoletje.

Franc KODELA je bil delavec, ki ni poznal rednega delovnega časa, praznikov in nedelj, če je bilo treba kako nalogo pravočasno opraviti. Takšnih prilik pa pri delu, kot ga je opravljal, nikoli ni manjkalo. Nobene, še tako zahtevne naloge ni odložil, ampak je vedno vztrajal, dokler ni prišel do najugodnejše rešitve.

Sodelavci

Kakšen je delež Franca Kaca pri širitvi prodajne mreže širom po Jugoslaviji in kako priljubljen je bil med sodelavci, se je najlepše pokazalo ob njegovi poslovitvi. Zbrali so se predstavniki vseh prodajnih skladišč in predstavništev od Ljubljane do Beograda.

Rečemo lahko, da se je na Frančekovi poslovilni slovesnosti zbrala Jugoslavija v malem.

RAZSTAVA »Finski plakat«

Pokrajinski muzej Ptuj je organiziral zanimivo razstavo »Finski plakat«.

Del te razstave je v razstavnem paviljonu Dušana Kvedra, del v avli našega poslovnega centra, del pa v TGA Kidričevo.

Razstavo si lahko ogledate do 15. avgusta, morebiti še kakšen dan čez.

Propagandna darila

Začelo se je z jabolkom, ki ga je kača podarila Evi, Eva pa Adamu. Ze od takrat naprej je svet okrog nas tuj in neprijazen. Grabežljivost in zlonamernost se zdijo dosti pogostejši kot dobrohotnost, prijaznost in odkritosrčnost. Če v krogu znancev še nekako presodiš, kaj lahko od koga pričakuješ, pa pri srečanju s tujimi ljudmi tega nikoli ne veš. V zgodovini se je izkazalo, da od njih lahko le redkokdaj pričakuješ kaj dobrega.

Naučili smo se nezaupljivo in previdnosti, in če nas ne bi včasih radovednost, še večkrat pa potrebe vendarle gnali v stik tudi z neznanim svetom, bi najraje ostali kar v svojem krogu, med ljudmi, ki jih poznamo in zato vemo, kako je treba z njimi ravnati. Pred sumljivimi tujci pa bi zapahnila vrata in naščuvali nanje pse. V resnici nas je svet poln takšnih previdnežev in nezaupljivežev.

So pa od nekdanj tudi tisti drugi, ki mislijo, da se mora svet nekoliko drugače vrteti naprej, da več glav več ve, da bomo naredili več, če si bomo delo razdelili in da se človeška družba ne konča za vaškim plotom. Ti drugi niso nikoli mirovali. Podirali so plove, gradili nove ceste, navezovali stike in pestrili življenje. Niso imeli lahkega dela.

Zaletavali so se v nezaupanje, trkali na zapahnjena vrata in se otepali naščuvalih psov.

In ko so nekoč s koščkom klobase pomirili bojevitega psa, se jim je morda **utrnila ideja**.

Izmislili so si darilo. Pogruntavščina je bila genialna. V svetu, ki je bil naravnani na jemanje in na dajanje se je nekaj premaknilo. Darilo je kot simbol dobrega namena začelo podirati zidove nezaupanja in tkati nove vezi med ljudmi. Postalo je svojevrsten civilizacijski pojav. Kristofa Kolumba bi domačini najbrž pokončali, če jim ne bi podaril prgišče steklenih biserov in morda Amerika še danes ne bi bila odkrita. Tudi marsikatero dekle bi ostalo devica, če je ne bi omeščal cvet, s katerim je fant, ki ji ga je bil podaril, izkazal svoj dober namen.

Svet se nenehno spreminja, vendar navade ostajajo. V tujo hišo se ne spodobi priti praznih rok in tudi dobronamernost državnih obiskov se še vedno demonstrira z darili.

Brežnjevi, ki je imel silno rad avtomobile, si jih je med državnimi obiski menda nabral toliko, da bi lahko odprl izposojevalnico. V Beogradu pa je muzej, v katerem so darila z vsega sveta, s kateri-

mi so državniki in posamezniki izkazovali spoštovanje našemu predsedniku Titu.

Danes so ljudje brez vsakega dvoma bolj kot kdaj prej med seboj povezani in odvisni. Prihaja do stikov s popolnoma neznanimi ljudmi. Tržna konkurenca postaja neusmiljena, tržni nastopi predstirani, tržna komunikacija sprogramirana, pa vendar so poslovni odnosi samo odnosi med ljudmi.

Propagandna darila, poslovna darila ali promocijska sredstva, kot jih tudi imenujemo, imajo v teh odnosih povsem določeno vlogo. Normalno je, da poskuša tisti, ki želi navezati nove poslovne stike, narediti dober vtis, prepričati o svojem dobrem namenu, uglednosti, pomembnosti in še kaj. Govorica poslovnega darila je pri tem povsem natančna: »Moj namen je resen. Pripravljen sem sodelovati odkrito in pošteno. Nisem anonimni mešetar ali prekupčeva-

lec, ampak resna firma s svojo podobo, imenom, obrazom in tudi darili.«

Darilo, ki je bilo vedno tudi zaveza za tistega, ki ga sprejme, tako pomaga odpreti vrata in navezati stike, pri katerem se začne vsakršen odnos, tudi poslovni.

Darila so takšna in drugačna, velika in majhna, draga in poceni, okusna in banalna, prestižna in cenena. Kažejo pomen, ki ga darovalec daje svojemu partnerju oziroma poslovnemu stiku. Videz darila je darovalčev drugi obraz. Darilo je bilo pač vedno kaj vrednega, nekaj, kar darovalec ceni in želi z njim razveseliti in počastiti obdarovanega. Kadar darilo domiselno oblikujemo in vgradimo v celovito podobo delovne organizacije in kadar ga izkoristimo za nastop na tržišču, takrat ga tudi lahko obravnavamo kot element tržniškega instrumentarija.

Edi Stropnik

Pokojninske osnove in prispevki za kooperante v letu 1986

Letošnje pokojninske osnove in prispevki za zavarovance so bili objavljeni v Kmečkem glasu v letošnjem letu. Glede na to, da niso vsi kooperanti naročniki tega časopisa, podajamo razlago v našem časopisu.

Osnove in obremenitev so sledeče:

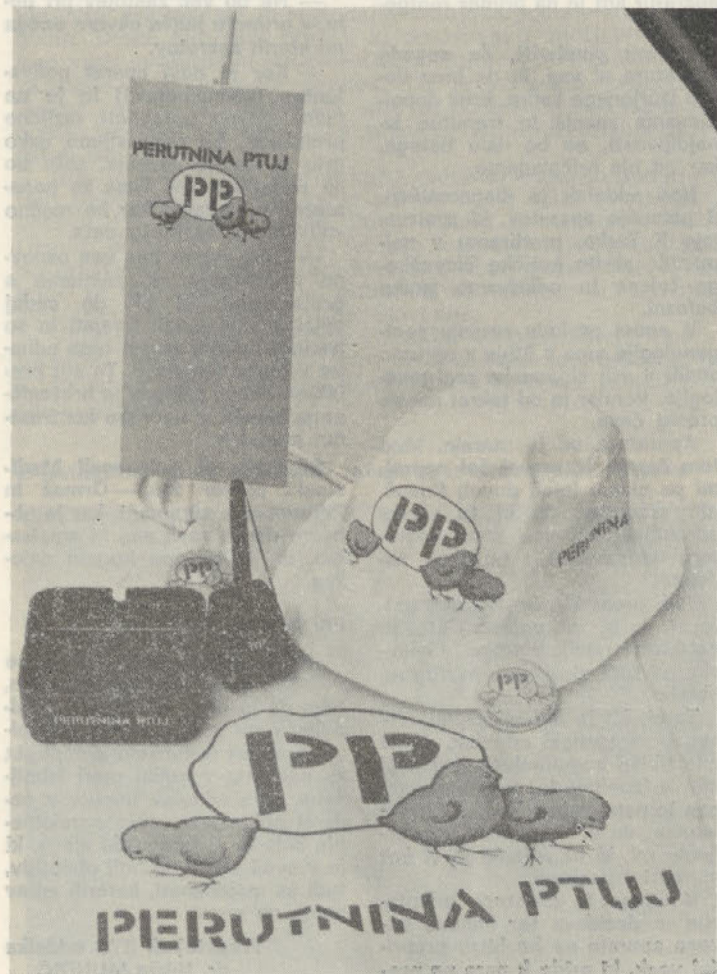
Zavarovalni razred	Pokojninska mes. osnova	Letna obremenitev	Od tega soprispevek »Perutnine«
I.	27.783	52.680	26.863
II.	33.339	63.216	26.863
III.	38.897	73.752	26.863
IV.	47.231	89.544	26.863
V.	55.567	105.360	26.863
VI.	65.891	124.836	26.863
VII.	105.356	199.740	26.863
VIII.	158.019	299.604	26.863
IX.	210.692	399.468	26.863
X.	263.364	499.344	26.863

Do navedenega zneska soprispevka so upravičeni kooperanti, ki so pokojninsko — invalidsko zavarovani. Znesek je izračunan za posamezno osebo po IV. zavarovalnem razredu s pogojem, da redi piščance v hlevu s 720 m² vzrejne površine. Znesek znaša 30 % od letne obremenitve po IV. razredu ali 0,21 din/kg. Če zavarovanec vzreja v manjšem hlevu kot 720 m², mu delovna organizacija soprispeva znesek vzrejenih kg × 0,21 din.

Če kooperant vzreja piščance v hlevu z zmogljivostjo 1.400 m² vzrejne površine in sta v gospodinjstvu 2 zavarovanca, mu delovna organizacija soprispeva še enkrat toliko, to je 53.726 din.

Zavarovanci bodo soprispevek dobili izplačan ob obračunu za oddane piščance. Kriteriji soprispevkov so ostali isti kot doslej z edino razliko, da so osnove višje in zato tudi soprispevki.

Jože Reisman

V spomin

Pred dnevi smo se poslovali od najstarejšega komunista v ptujski občini, Jurija Svenška iz Brstja pri Ptujju. Velika udeležba Ptujčanov na njegovi poslednji poti je nedvomno priznanje njegovemu liku komunista, njegovi skromnosti, njegovi preprostosti in človeku, ki se je opredelil za ideje marksizma, za ideje socializma v tistih najostrejših razmerah gospodarske in družbene krize. V tridesetih letih.

Bil je ključavničar v železniških delavnicah v Ptujju, kjer se je zaposlil leta 1924. Tu se je srečal s proletarsko mislijo, ki se je oblikovala v proletarsko zavest. Tedaj še maloštevilno delavstvo je predstavljalo otok med podeželjem na eni strani in kapitalom na drugi, ki je bil v glavnem nemški. Slovenci so premgli le manjši del kapitala, ki je bil največ v rokah trgovcev. Pravih podjetnikov je bilo v Ptujju malo.

Delavska zavest se je oblikovala počasi, vsekakor je bila v železniških delavnicah pod vplivom komunista dr. Jožeta Potrča, ki je nesporno že v tistem času izredno dobro poznal marksizem in osveščal delavce. Te ideje so našle dokaj plodna tla med delavci v železniških delavnicah. Kasneje so se širile tudi med mladino na ptujski gimnaziji.

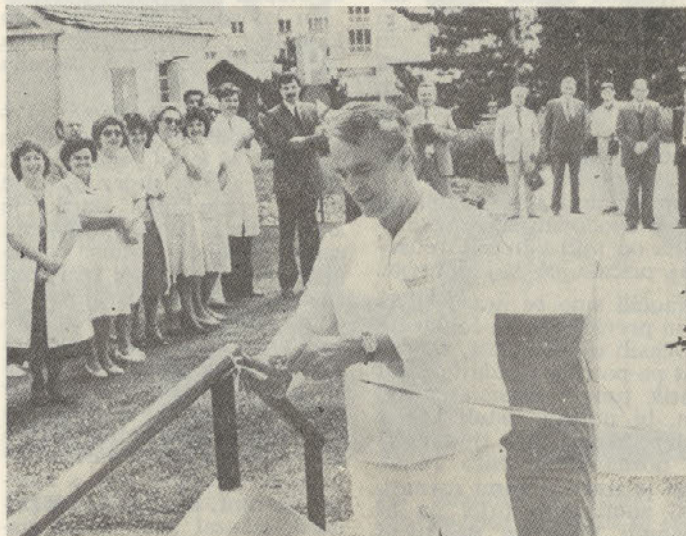
Jurj Svenšek je bil sprejet v komunistično partijo leta 1932. Sam je napisal razloge za to odločitev, ki jo je takole utemeljil: »Uvidel sem, da komunistična partija kaže najbolj pravo pot za delo in življenje delavcev.«

Tej svoji opredelitvi je ostal zvest vse do konca svojega življenja. Njegova življenjska pot ni bila lahka. Takoj po okupaciji, se je pridružil Osvobodilni fronti, pomagal zbirati materialna sredstva in denar za prvo partizansko Slovensko-goriško četo, sodeloval je z drugimi komunisti ter naprednimi in zavednimi ljudmi, ki so se pridružili in vključili v boj za osvoboditev. Ob koncu leta 1942 ga je aretirali gestapo in zaprl v ptujskih zaporih, nato v mariborskih, dokler se mu ni pričela trnjeva pot v taborišču Dachau. Od tod so ga prestavili v Buchenwald, kjer je bil le krajši čas. Končno je prišel v taborišče Dora, ki ga opisuje sam kot taborišče smrti. Od tod so se le redki uspeli rešiti. Delal je v delavnicah, kjer so pripravljali oziroma izdelovali dele za rakete V-1 in V-2, na katere je nazivem do konca računal kot na zmagovito orožje. Po spletu ugodnih okoliščin v zvezi s prodorom zavezniških armad proti taborišču nacisti niso uspeli več izvršiti najhujšega nad taboriščniki, ker so jih prej zajeli Angleži. Tako je ostal živ. Preživel je pekelnj trpljenja, fizičnega in psihičnega mučenja.

Po osvoboditvi, oziroma po vrnitvi domov se je ponovno zaposlil v železniških delavnicah ter se z vsemi silami in sposobnostmi vključil v delo, predvsem v obnavljanje porušene domovine in v utrjevanje ter razvijanje ljudske oblasti. Deloval je med ljudmi, bil je del svojega razreda, ki ga je pomagal osveščati, oblikovati, razvijati delavske interese in delavsko zavest. Z uvedbo samoupravljanja se je tudi Svenšku uresničil del idej, ki jih je razvijala komunistična partija. Izpolnila se mu je želja oziroma tisti razlog, zaradi katerega je stopil v komunistično partijo, namreč, da kaže komunistična partija najbolj pravo pot za delo in življenje delavcev. Temu je bil zvest do konca.

Ohranili ga bomo v trajnem spominu kot doslednega borca za obljše odnose, boljše življenje, pravičnejši družbenoekonomski in politični demokratični sistem.

Dograditev in posodobitev rentgenskega oddelka Bolnišnice Ptuj

Simbolično predajo je opravil Rudi Cimprič.

Foto: L. C

Živimo v času, ko tehnika doživlja vsakdanje uspehe in nesluteno hiter razvoj na vseh področjih človeškega delovanja. Temu ne more uiti niti medicina. Priča smo, skoraj vsak dan, novim in novim tehničnim pripomočkom ali izboljšavam, brez katerih si sodobne in učinkovite medicine ne moremo zamisliti. Zlasti se to nanaša na stroke znotraj medicinske znanosti, ki so v svojem procesu dela tesno povezane in odvisne od različnih aparatov kot je na primer rentgenologija.

Moram poudariti, da seveda aparatura ni vse, in da brez dobro izurjenega kadra, brez dopolnjevanja znanja in trenutne iznajdljivosti, ne bo dala tistega, kar od nje pričakujemo.

Naš oddelek je diagnostičen. S pomočjo aparatov, ki proizvajajo X žarke, prodiramo v najmanjše skrite kotičke človeškega telesa in odkrivamo znake bolezni.

V enem periodu razvoja rentgenologije smo v Ptujju z opremo sodili v vrh slovenske rentgenologije. Vendar je od takrat minilo precej časa.

Aparatura se je starala. Med tem časom je razvoj šel naprej, mi pa nismo imeli dovolj finančnih sredstev, da bi ta razvoj spremljali, oziroma staro aparaturo nadomestili z novo — sodobno.

Tudi prostori niso bili več ustrezni, da bi vse večjemu številu pacientov nudili humano, higijensko pa tudi strokovno kvalitetno oskrbo.

Torej, bil je nujen koreniti poseg v rentgenski oddelek. Ekipa mlajših in pogumnih ljudi v naši hiši je izpeljala ta, za mnoge tvegan in nepotreben korak. Vendar menim, da o tem lahko razpravljamo mi, ki tu delamo in vi kot morebitni pacienti.

V nujnost in koristnost adaptacije in dozidave ter nabave novega aparata se bo hitro prepričal vsak, ki pride k nam na pre-

iskave. Seveda kot zdravnik nikomur ne želim. Že po hitrem ogledu pridobljenega, pa nam boste dali prav.

In kaj smo pridobili? Naj začnem pri samem aparatu.

Na žalost tudi z novim aparatom ne sodimo več v vrh slovenske rentgenologije, vendar je pridobitev kljub temu velika.

— Razbremenitev še obstoječe stare aparature, ki je neza- nesljiva zaradi pogostih okvar.

— Ne bo več zastojev pri delu, v primeru hujše okvare enega od starih aparatov.

— Ker je novi aparat polivalenten (večnamenski) in je na njem možno opravljati različne preiskave, bo odpravljeno ozko grlo in daljša čakanja, zato bo na razpolago več časa za posamezne preiskave, kar bo močno vplivalo na kvaliteto dela.

— Novi aparat ima vse osnovne predpogoje, da začnemo s preiskavami, ki jih do sedaj sploh nismo mogli izvajati in so pacienti morali zaradi tega odhajati v druge ustanove. To so: preiskave ožilja, sklepov in hrbtničnega kanala, z uporabo kontrastnih sredstev.

Sredstva so prispevali Medicinski center Ptuj—Ormož in Zdravstvena skupnost, kar je obenem denar vseh nas in smatramo, da je izredno bogato naložen.

PROSTORI

Dobili smo prijetne, humane prostore, predvsem pa higienske, tako da je bivanje na našem oddelku prav prijetno, celo zanimivo. Komfort in funkcionalnost sta za pacienta v veliki meri izboljšana. Naš oddelek ponuja v sedanjih oblikah nov način sprejemanja bolnika in odnos do njega, ki je v svoji stiski še bolj občutljiv, tudi za malenkosti, katerih zdrav sploh ne zazna.

Predstojnik RTG oddelka
dr. Nikša MUNDIČ

Bratstvo - enotnost - solidarnost

9. medrepubliška vaja enot in štabov civilne zaščite bratskih občin SRH in SRS — Ormož '86

Ekipa radijskih delavcev in novinarjev ob improvizirani radijski oddajni postaji

Medrepubliške vaje CZ so namenjene preverjanju usposobljenosti enot in štabov civilne zaščite za primer izrednih razmer. Vsako leto tako vajo organizira druga sodelujoča občina z drugačno predpostavko. Letošnja vaja, na kateri je sodelovalo kar 17 občin (v okviru bratstva in prijateljstva jih sodeluje 13), je bila v Ormožu.

Predpostavka je bila rušilni bombni napad na Ormož. Ta vaja je bila značilna po več novostih. Prvič so sodelovali pirotehnik iz občine Maribor—Tezno, ki so z ustreznimi eksplozijami ustvarili kar grozljiv vtis bombnega napada. Bolj pomembno od vtisa rušenja pa je to, da so na tej vaji prvič sodelovali tudi lavinski psi (psi izučeni za reševanje izpod plazov in iskanje ponesrečencev med ruševinami).

Med najrazličnejšo reševalno tehnično opremo je bilo tudi precej novosti. Posebna novost pa je bila, da so se prvič vključile vse lokalne in regionalne radijske postaje sodelujočih občin. Deset radijskih postaj, ki pokrivajo z radijskim signalom vseh sedemnajst sodelujočih občin, se je ob začetku vaje vključilo v neposredni prenos. To je vsekakor pomembna novost, saj so se opazovalci vaje in poslušalci radijskih prenosov lahko prepričali, da v primeru izrednih razmer ne bi ostali sami.

Bila je to težavna akcija, kajti radijsko oddajno postajo je bilo treba improvizirati kar v parku. Levji delež te naloge je opravil Ivo Ciani z Radia Ptuj, tehniki in novinarji Radia Ormož, poleg teh pa seveda tehniki vseh sodelujočih radijskih postaj. Oddaja je bila posredovana v obeh jezikih. Še to. Pobudo za tak poskus je dal odbor za obveščanje pri KO bratskih občin SR Hrvatske in SR Slovenije.

Vaja je bila zelo kvalitetna, vendar za podrobnejši opis ni prostora. Vsekakor bi bilo prav, če bi si take vaje ogledali vsi, ki to lahko, saj se ob praktičnih prikazih največ naučimo za slučaj potrebe.

L. C.

Z lavinskimi psi so sodelovali reševalci iz občine Slov. Bistrica

Jelka KIRBIŠ iz DSSS deluje v enotah civilne zaščite že 10 let. Doslej je sodelovala v vseh akcijah, ki so bile organizirane v naši DO. Sodelovala pa je tudi v Ptuj, Krapini in Koprivnici na medrepubliških vajah enot in štabov CZ bratskih občin in še mnogokje.

Letos je za prizadevno in uspešno delo prejela značko civilne zaščite Jugoslavije.

Iskreno čestitamo!

PROGRAM PRIREDITEV

OB 25. OBLETNICI SODELOVANJA BRATSKIH OBČIN SR HRVATSKE IN SR SLOVENIJE V PTUJU 13. IN 16. SEPTEMBRA 1986.

Ptuj, sobota, 13. septembra 1986 ob 10. pri Blagovnica MIP.

SREČANJE PIHALNIH ORKESTROV IN FOLKLORNIH SKUPIN BRATSKIH OBČIN SR HRVATSKE IN SR SLOVENIJE.

Sodelujejo:

- Limena glazba DSR »Partizan« Lepoglava, občina Ivanec
- Limena glazba »Željezničar« Koprivnica, občina Koprivnica
- Pionirska limena glazba KUD »Zagorac« Radoboj, občina Krapina
- Folklorna skupina KUD »Štefan Raj« Turnišče, občina Lendava
- Pihalni orkester »Svoboda« Tezno, občina Maribor—Tezno
- Folklorna skupina KUD »Milka Zorec« Hotinja vas, občina Maribor—Tezno
- Limena glazba PLG »Karlo Lugarič« Desinić, občina Pregrada
- Pihalni orkester Ormož, občina Ormož
- Folklorna skupina »Anton Štrafela« Markovci pri Ptuj, občina Ptuj
- Pihalni orkester Ptuj, občina Ptuj
- Pihalni orkester Konference OO ZSS delovne organizacije IMPOL Slovenska Bistrica, občina Slovenska Bistrica

Ptuj, torek, 16. septembra 1986 ob 16,30 uri

ODKRITJE SPOMINSKE PLOŠČE OB 25-LETNICI SODELOVANJA BRATSKIH OBČIN SR HRVATSKE IN SR SLOVENIJE 1961-1986 V DELAVSKEM DOMU FRANCA KRAMBERGERJA V PTUJU.

Ptuj, torek, 16. septembra 1986 ob 18. uri v Srednješolskem centru Dušan Kveder Ptuj

OSREDNJA MEDREPUBLIŠKA PROSLAVA OB 25-LETNICI SODELOVANJA BRATSKIH OBČIN SR HRVATSKE IN SR SLOVENIJE 1961-1986

Sodelujejo:

- Mešani pevski zbor »Josip Slavenski« Čakovec, občina Čakovec
- Folklorna skupina in tamburaški orkester RKUD »Sloboda-Vis« Varaždin, občina Ptuj
- Komorni moški pevski zbor Ptuj, občina Ptuj
- Pihalni orkester Ptuj, občina Ptuj.

Spremembe in dopolnitve zakona o združenem delu

(Povzeto po »Zelenih informacijah« RS ZSS)

Letos bo minilo deset let od sprejetja zakona o združenem delu — našega temeljnega sistemskega zakona. V teh letih je bilo dovolj priložnosti tako za dosledno uresničevanje zakona, kot tudi ugotavljanje kaj in kako bo treba v zakonu spremeniti oziroma dopolniti za doslednejše uresničevanje temeljnih načel našega sistema. Najbolj so se mnenja o spremembah tega zakona izkristalizirala v razpravi o delovanju političnega sistema. Od takrat je postalo zelo jasno, da bo tudi ta zakon kmalu doživel nekatere spremembe. Zaenkrat so razprave o spremembah in dopolnitvah zakona potekale predvsem v komisiji Skupščine SFRJ za spremljanje izvajanja zakona. Trenutno so pripravljene teze za spremembe in dopolnitve zakona, o katerih bo pripravljena javna razprava, spremenjeni in dopolnjeni zakon pa naj bi sprejeli do konca letošnjega leta.

Osnovni cilj sprememb in dopolnitev je uresničitev nalog iz dolgoročnega stabilizacijskega programa in kritične analize delovanja političnega sistema. Ob tem je izhodišče sprememb tudi, da so se osnovne opredelitve v devetih letih potrdile. Težišče sprememb je krepitev ustavnega položaja delavcev, izgradnja celovitega sistema samoupravnega organiziranja in povečanje učinkovitosti samoupravnega odločanja. V tezah so ponekod navedeni tudi variantni predlogi, v prilogi tež pa so tuda vprašanja, ki jih bo treba še preučiti in ustrezno vključiti v zakon.

Na področju družbenoekonomskih odnosov so glavne predlagane spremembe tele: podrobneje določiti vsebino in način urejanja odnosov združevanja dela in sredstev na podlagi skupnega ustvarjanja dohodka, predlagan je nov model razporejanja dohodka, bruto OD naj vsebuje poleg obveznosti za zadovoljevanje skupnih potreb še izdatke iz skupne porabe v tozdu, namenjene porabi delavcev, opredeljen je OD iz tekočega dela in določeno je, da ima izplačilo za OD prednost pred drugimi izplačili iz dohodka. Tu je treba omeniti, da teze vsebujejo tudi stališča CK ZKJ o idejnopolitičnih vprašanjih uresničevanja ustavnega položaja delavcev pri razpolaganju in upravljanju z dohodkom in sredstvi družbene reprodukcije — s tem, da so ta stališča konkretno opredeljena v treh vsebinsko različnih predlogih. Razlike med njimi so predvsem v vprašanju ali stališča CK zahtevajo vzpostavitev novih odnosov v razporejanju dohodka in čistega dohodka:

— prvi predlog meni, da je temu tako in navaja model urejanja odnosov pri razporejanju dohodka in čistega dohodka,

— drugi predlog meni, da je ZSD treba spremeniti samo v toliko, da se da prednost izplačilu OD iz tekočega dela,

— tretji predlog pa meni, da ni potrebno spreminjati ZSD in je mogoče stališča CK uresničiti s spremembami drugih zakonov.

Nadaljnji predlogi so še: odnosi med proizvodnjo in trgovino naj se urejajo praviloma prostovoljno, delavci tozda, ki dalj časa ne uporabljajo družbenih sredstev, so jih dolžni dati proti nadomestilu v začasno ali trajno uporabo delavcem drugih ozdov, tozda prodaja izdelke in storitve preko DO oziroma sozda, v sporazumu pa je treba določiti pogoje, kdaj lahko tozda prodaja neposredno, tozdi v celoti poslujejo preko žiro računa DO, imajo pa svoje interne račune, ozdi

morajo zaposlovati pripravnike, dane so možnosti za skrajševanje delovnega časa.

Na področju samoupravnega organiziranja so glavne novosti tele: v aktih mora biti opredeljena obveznost izdelave strokovne podlage (elaborat) za organiziranje tozdov, to mora pripraviti poslovodni organ, omejena je možnost, da družbenopolitične organizacije ustanavljajo in financirajo delovne organizacije, dane so možnosti za utrditev delovne organizacije kot edine obveze in samostojne oblike samoupravnega organiziranja delavcev in kot tržno poslovne subjekta — konkretnije so določene skupne funkcije in naloge, ki naj jih tozdi uresničujejo v DO.

Na področju samoupravnega odločanja je cilj sprememb več-

ja učinkovitost in racionalnost odločanja. Tako je zoženo število odločitev, ki se sprejemajo z referendumom, natančneje je opredeljena pristojnost zbora delavcev, okrepljena je vloga in pristojnost delavskega sveta (na ravni DO gre praviloma za odločanje z večino glasov, soglasje je bolj izjema, pogoji za to pa morajo biti določeni v splošnih aktih), konkretiziran je položaj in pristojnost delegacije, opredeljena je samostojnost kolektivov v postopku imenovanja poslovodnih organov, povečana je pristojnost poslovodnih organov DO in sozda pri uresničevanju skupnih ciljev, odprta je možnost urejanja posameznih vprašanj, ki so skupnega pomena, z enim skupnim samoupravnim splošnim aktom.

Obveščanje v službi gospodarjenja

V počastitev dneva samoupravljalcev Jugoslavije je bilo v Šmarju pri Jelšah organizirano 2. posvetovanje organizatorjev obveščanja v OZD, bratskih občin SR Hrvatske in Slovenije. Ob tej priložnosti je bila odprta še razstava glasil in drugih pisnih informativnih sredstev OZD trinajstih sodelujočih občin.

Namen posveta je bil, ugotoviti razmere na področju obveščanja in z izmenjavo izkušenj prispevati k izboljšanju, da bi obveščanje v OZD dejansko kar najbolj služilo gospodarjenju.

Splošna ugotovitev je, da je obveščanje dobro razvito tam, kjer vodstvo in strokovni delav-

ci redno sodelujejo, slabo pa tam, kjer se le-ti niso pripravljeno odreči monopolu nad informacijami in jih skrivajo za poslovno skrivnostjo. Udeleženci smo si bili enotni, da mesečno ali občasno glasilo ne more zadostiti potrebni po informiranju za odločanje. Za dobro obveščeno je najustreznejša oblika kombinacija »hitrih biltenov«, občasnih glasil in dnevniških zvočnih informacij, ki se v glavnem šele uveljavljajo. V Mariborski Metalni je anketa pokazala, da je najučinkovitejša razglasna postaja. Še zanimivost iz Metalne. Mesečno izdajajo 50 izvodov informativnega biltena za novinarje, s predlogi tem za objavo.

V tovarni obutve Sloga Koprivnica izdajajo le bilten, ki izhaja tedensko, prispevke pa pripravljajo v glavnem strokovne službe. Uvodnik praviloma vedno napiše direktor DO.

Tudi kadrovska zasedba je zanimiva. So primeri, ki na področju obveščanja nimajo profesionalnega delavca, zlasti v manjših kolektivih, so pa tudi taki, ki imajo pravcate redakcije tudi do devet zaposlenih (recimo Varteks Varaždin).

In kako je pri nas? Vsekakor bo treba še marsikaj izboljšati, vendar bo potrebno za to več sodelovanja vseh, ne le redkih posameznikov.

Urednik

Poskrbite za svoje otroke

S 1. septembrom se bo za 1.160 otrok občine Ptuj pričela nova preizkušnja, saj bodo prvič sedli za šolske klopi. Na poti v šolo in domov se bodo srečevali z najrazličnejšimi nevarnostmi.

Zato moramo otroku že pred pričetkom pouka izbrati najbolj varno pot od doma do šole, čeprav bo ta pot tudi daljša. Pri izbiri poti se izogibajte cest z veliko frekvenco prometa; izberite mu pot kjer je ob cesti zgrajen pločnik ali širša bankina.

Cesto naj prečka na zaznamovanih prehodih za pešce, če teh ni mu izberite mesta, kjer bo imel ustrezno preglednost nad voziščem.

Ob prostem času se odpravite z otrokom peš po izbrani poti in ga poučite o pravilnem prečkanju ceste in hoji po pločniku ali ob robu vozišča.

Brezglavo tekanje čez cesto se pogostokrat konča s smrtnim izidom. Ko smo opravili pot od doma do šole peš, večkrat zaupajmo otroku, da nas bo on vodil po tej poti in nam pokazal kako se varno prečka vozišče in kako se obnašamo v prometu kot pešci.

Starši ne pozabite, da v SR Sloveniji umre v prometnih nezgodah za 2 razreda otrok, 2 veliki šoli lahko napolnimo z ranjenimi otroci, zato ker so bili o prometu slabo poučeni ali so umrli pod kolesi vozil zaradi neprevidnosti drugih.

Skupščina občine Ptuj
Svet za preventivo in vzgojo
v cestnem prometu

Razmislite tudi o tistih, ki jim boste dali kolo za prevoz v šolo. Ju-nijska kontrola koles je pokazala, da je le malo popolnoma brezhibnih koles. Kolo z okvaro, zlasti na krmilu, zavorah in svetlobnih telesih je lahko smrtno nevarno.

Športno tekmovanje ob 15. dnevu perutninarjev

TEKMOVALO SE JE V DESETIH DISCIPLINAH

Smučanje

1. Transservis
2. DSSS
3. MI

Mali nogomet

1. Transservis
2. MI
3. Tovarna krmil

Mini golf

1. DSSS
2. Transservis
3. MI

Namizni tenis

1. DSSS
2. Transservis
3. Farne-TOK

Pikado ženske

1. Farne-TOK
2. Transservis
3. MI

Ribištvo

1. MI
2. Ptujška tiskarna
3. Transservis

Šah

1. Transservis
2. DSSS
3. Farne-TOK

Kegljanje

1. DSSS
2. Transservis
3. Tovarna krmil

Plavanje

1. DSSS
2. Transservis
3. Farne-TOK

Streljanje

1. Tiskarna
2. Mesna industrija
3. DSSS

Skupno:

1. Transservis	139 točk
2. DSSS	112 točk
3. Mesna industrija	77 točk
4. Farne-TOK	65 točk
5. Tiskarna	55 točk
6. Tovarna krmil	51 točk
7. Commerce	10 točk

Posamezno po panogah:

Smučanje moški:

1. Ferčec Marjan — DSSS
2. Gajzer Jože — TS
3. Turnšek Zdravko — TS

Smučanje ženske:

1. Brglez Alenka — MI
2. Podbreznik Jožica — DSSS
3. Belšak Albina — DSSS

Mini golf:

1. Vrlič Marjan — TS
2. Šafranko Anton — TOK
3. Mlakar Martin — DSSS

Plavanje:

1. Rojic Boris — DSSS
2. Žlender Boris — DSSS
3. Rogelj Ivan — TS

Pikado ženske:

1. Beranič Frančiška — PF
2. Gojkošek Jožica — PF
3. Lenart Rozika — PF

Streljanje moški:

1. Sladnjak Stanko — MI
2. Mastnak Albert — MI
3. Nestorov Jovo — PT

Streljanje ženske:

1. Ogrizek Mira — PF
2. Iljevec Ida — CO
3. Bombek Marjana — CO

Kegljanje moški:

1. Strmšek Bojan — TK
2. Mlakar Ciril — DSSS
3. Stajniko Anton — DSSS

Kegljanje ženske:

1. Bedrač Anica — MI
2. Fras Majda — DSSS
3. Trafela Marinka — MI

Ribištvo:

1. Molner Stanko — MI
2. Kiseljak Ivan — MI
3. Rebernak Viktor — MI

Šah:

1. Žlender Boris — DSSS
2. Letonja Srečko — PF
3. Sedlašek Branko — TS

Namizni tenis do 35 let

1. Stajniko Anton — DSSS
2. Rogelj Ivan — TS
3. Merc Janko — TS

Namizni tenis nad 35 let

1. Jurkovič Peter — DSSS
2. Krajnc Jakob — DSSS
3. Marinkovič Živorad — DSSS

13. DELAVSKE ŠPORTNE IGRE

Koka—Podravka—Perutnina, ki bo 13. septembra s pričetkom ob 9. uri na Igrišču ŠD Drave Ptuj.

Tekmovali bomo v naslednjih disciplinah: mali nogomet; streljanje m. in ž.; pikado ž.; šah; namizni tenis m. in ž.; odbojka ženske.

Stefan Vrbnjak

Naš izlet

Kooperanti ptujске Perutnine smo se sredi maja odpravili na dvodnevni izlet s ciljem, da si ogledamo olimpijsko Sarajevo.

Ker so naši izleti organizacijsko dobro pripravljene in poučni, udeležencev med kooperanti ni manjkalo. Pot nas je vodila mimo Jasenovca, kjer je na tisoče trpečih med II. svetovno vojno izgubilo življenje zaradi ustaškega nasilja. Ustavili smo se tudi v zgodovinskem Jajcu, kjer so bili postavljeni temelji nove Jugoslavije.

Končno smo prispeli v Sarajevo. Veliko nas je, ki se radi spominjamo zimskih olimpijskih iger leta 1984, ko

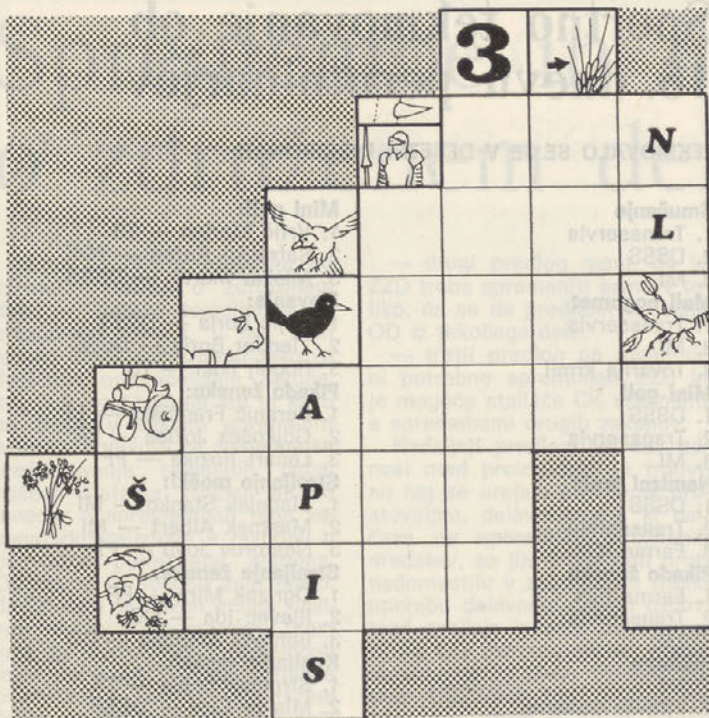
nam je Jure pismučal prvo olimpijsko medaljo. Udeleženci izleta smo lahko občudovali strmine, kjer so bile proge za slalom, veleslalom in smuk; nočne skakalnice in večnamensko dvorano Zetra. V Sarajevu smo si ogledali še mnogo drugih zanimivosti in pomnikov naše preteklosti.

Veliko vtisov je ostalo; zbiramo jih po drobcih v mozaik in bogatejši smo, ker smo bolje spoznali našo republiko Bosno.

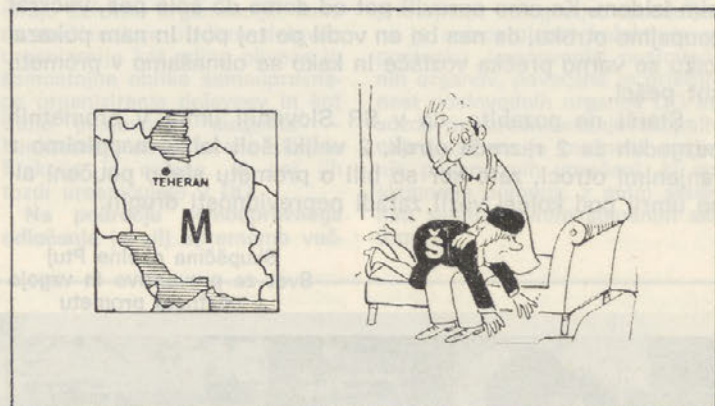
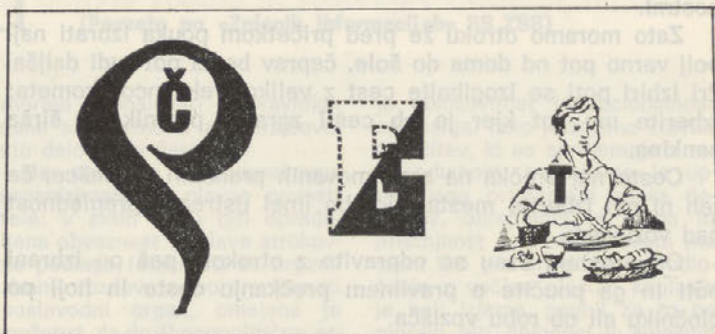
Vsem, ki so pomagali organizirati izlet, posebej še tov. Šafranku za izčrpen komentar na poti, iskrena hvala.

Anica Gosak — Vuhred

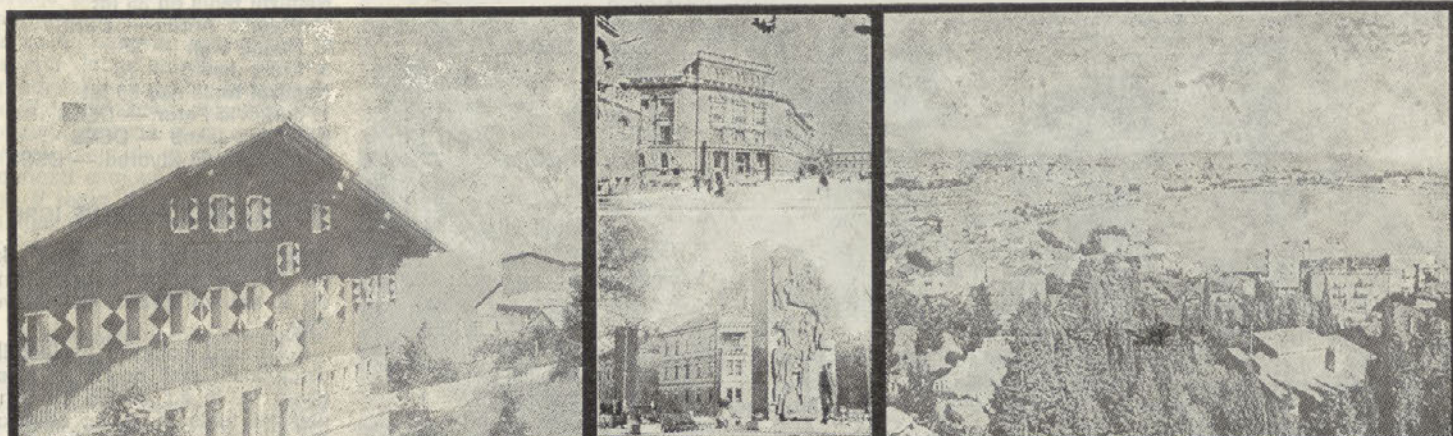

Rebusa

REŠITEV UGANK IZ PREJŠNJE ŠTEVILKE

Vreteno: 1. a, 2. ia, 3. ali, 4. lisa, 5. slina, 6. solina, 7. salonit, gostilna, 9. anglist, 10. nastil, 11. lista, 12. tisa, 13. sat, 14. TS, 15. S.
Rebus: Bojan Adamič (boja na d Ami č).
Zlogovna križanka: 1. Mate, 3. Brdo 5. pisarna-go, -ca, 7. povedek, 9. volišče, 10. Kajetan-bu, -li, 12. kapetan, 14. ščeget, 15. roka.

JESTAVNE EDN KLASINO	GOSTEJSKI SLOJNA POVRŠINI MLEKA	PAPIGA	PERZLSKI ZLI DUH	POTOČNA ŽIVAL	ŽENSKO IME	KALIJ NIKAL- NICA	JOPISUJ V GLASILO	DELAVEC PRI TLA- KOVANJU	RIMSKA PULA	ODDELEK ODSEK	KRANJ	JOPISUJ V GLASILO	SEVER POSTAV- LJALEC ODROV	SAMICA LABODA	ČOLN GRS	VAS V ISTRJI
SOPA- RICA							SPREMUE VALEC					LESEN DEL NOŽA				
HIRANJE UPADANJE MOČI							ŠVICAR MATEMATIK GORA V GRČIJI					KOCINA PREBI- VALEC BRD				
PRIPO- VEDNO PES- NIŠTVO						NEUMEN KINEMA- TOGRAF			JANKO KERSNIK RIBIŠKA VABA		KRAJ V HRVAŠKEM PRIMORJU					
MARIB- TOLJARNA AUTONDE				JOPISUJ V GLASILO	SLABO- TEN CLOVEK STRD						TVRDO FRGANJE				IRHO- VINA	JE V PANJU
TURŠKI VELIKAS				TANKA SPORTNA ZDIPICA SELEN					ILIREC IVAN MINATI				ZVISANA NOTA D IVO ŠORLI			
NORVEŠKI ZDARNI RAJESK							PREBI- VALEC ZDRAVIL MEDICINA						RIBJE JAJČECE			
ANTON SANEŠČ			MOŠKO IME			DAVNA PRED- NICA							RUDNIŠKI JAJŠEK			